

BOYUN EGME

9 maddede referandum ve ötesi

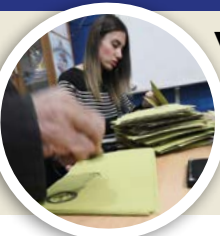
Referandumun hiç tartışılmayacak sonucu,
Erdoğan'ın kafasındaki Türkiye'yi hayata
geçirmesinin mümkün olmadığıdır.
Kemal Okuyan yazdı. ■ Sf. 19

RTE, YSK, AYM, EGM, MHP, AKP...

TÜRKİYE SİZDEN BÜYÜKTÜR

KILIÇDAR: HEP YENİLİR, HEP KAÇAR / GÖKÇE GİRESUNLU ■ Sf. 12

**Yok hükmünde seçimin
yolsuz seçim kurulu**
Ali Rıza Aydın
■ Sf. 6

**AKP'ye kalan: İç
Anadolu ve Karadeniz**
Orhan Gökdemir
■ Sf. 8

**Avrupa'nın orta
yerindeki kızgın bıçak**
Osman Çıtsay
■ Sf. 14

13 NİSAN/KAYSERİ

Çelik kapı fabrikasının terasında çalışan Ahmet Tanrıseven (34) beton zemine düştü. 5 metre yüksekten düşerek yaralanan işçi Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldı. Tedavi altına alınan işçinin hayatını kaybettiği bildirildi. Yüksekte yapılan çalışmalarda gerekli önlemlerin alınmaması bu tür kazaların öncelikli nedenleri arasında.

13 NİSAN/ELAZIĞ

Elazığ Palu'da bir inşaatta, beton mikseri pompasının elektrik tellerine teması sonucu elektrik akımına kapılan 28 yaşındaki işçi Mustafa Karataş aşağıya düştü ve kaldırıldığı hastanede kurtarılmayarak hayatını kaybetti.

30 MART/KASTAMONU

Küre ilçesinde maden ocağında çalışan Sefai Çukur (36) kullandığı iş makinası ile birlikte 13 metrelik çukura düşerek yaşamını kaybetti. Gece yaşanan kazada, çukur ve çevrenin yeterli düzeyde aydınlatılıp aydınlatılmadığı bilinmiyor.

15 NİSAN/ÇANAKKALE

Belediye Kültür Sarayı'nın yıkımını yapan Fırat Canlı (46) adlı işçinin kullandığı iş makinasının üstüne duvar düştü. Fırat Canlı arkadaşlarının yardımı ile hastaneye kaldırıldı. İnşaat yapım ya da yıkımlarında çalışan işçilerin yaşamları her zaman pamuk ipliğine bağlı.

15 NİSAN/KOCAELİ

Metal kalıp atölyesinde çalışan Bülent Halıcı (45), vardiyasına yeni başladığı sırada şah damarı kesilerek öldü. İşçinin şah damarının neden ve nasıl kesildiği açıklanmadı.

17 NİSAN/ BURSA

İnşaatta çalışırken dengesini kaybederek düşüp ağır yaralanan Yılmaz Kuda (61) adlı işçi, hayatını kaybetti. İnşaatlarda belli yüksekliklerde çalışan işçiler için özel önlemler alınması gerekiyor ve bunlar maliyet olarak görüldüğü için alınmıyor.

18 NİSAN/KONYA

Tenekede yaktıkları ateşten çıkan dumandan zehirlenen Suriyeli 3 işçi hayatını kaybetti.

19 NİSAN/KAYSERİ

Kağıt fabrikasında çalışan Yasin Bozdağ'ın (27) kafası iş makinesine sıkıştı. Fabrikaya gelen sağlık ekiplerinin Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırdığı Bozdağ, kurtarılamadı ve hayatını kaybetti.

SAMANALTI / Sait Munzur

Yargı kalmadı birer çay içelim

Tayyip Erdoğan 2016 Mayıs'ında Yüksek Yargı üyelerini toplayıp Rize'de bir çay bahçesini ziyaret etti. Eşi Emine Erdoğan ile çay makasını alarak hasat yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yüksek yargı üyeleri gülümseyerek seyretti. Geziye çok sayıda bakanın yanı sıra Sayıştay Başkanı Recai Akcel, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör, Yargıtay Başkanı İsmail Rüstü Cirit de eşlik ediyordu. Arka sıralarda bir sima daha vardı; şimdi YSK Başkanı olan Sadi Güven.

Aynı yıl Cumhurbaşkanlığı'nda yapılan adli yıl açılış töreninde yüksek yargıçların Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ı ayakta alkışlaması da haber olmuştu. CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, "Adli yıl açılışına katılacak olan yargıçlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan içeri girdiğinde ayağa kalkacaklar mı, alkışlayacaklar mı? Bunu dikkatle izleyeceğim" demişti. İzledi, evet ayağa kalkmışlardı...

Kemal Kılıçdaroğlu referandumu takip eden günlerde ayağa kalkan yargıçlarla, çay toplamaya giden yargıçların kapısını arşınladı durdu. Güya seçimi iptal edecek zafer kazanacaktı. O sırada birileri çaldıkları atla Üsküdar'ı geçmekteydi.

**BOYUN
EĞME**

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - Sayı 71

İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Mehmet Kuzulugil

Yayın Kurulu: Orhan Gökdemir, Nevzat Evrim Önal, Mehmet Kuzulugil Tasarım: Özgür Aydoğan, Uğur Güç

ISSN: 2564-7385 Adres: Osmanağa Mah. Osmercik Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

VAHİY SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN GELDİ!

Hasan Mezarıcı malum geçmiş zaman meşhurlarımızdan. Bir ara mesih olduğunu ilan etmiş tuhaf giysilerle gezer olmuştu. Fakat umduğu kadar havari bulamadı. Öyle olunca kenara çekildi. Referandumdan sonra tekrar ortaya çıktı. Malum devir sosyal medya devri. Orada müritlerine göründü. Twitter hesabından referandumla ilişkin konuşan Mezarıcı "bir havarisinin" rüyasında seçim sonucunu gördüğünü ileri sürdü, "İst.da mimar olan bir havarim referandumdan önce rüyasında HAYIRcıların kazandığını

ama sevinemediklerini görmüştü. Allahtan gelen haber bu" dedi.

Malum, Anadolu Ajansı da seçimden bir gün önce evet - hayır oylarını ve oranlarını küsuratıyla bilmiş ve aboneleri ile paylaşmıştı. E seçim bu kadar uhrevi bir hal alınca Yüksek Seçim Kurulu Başkanı da daha oy sayımı bitmeden çıkıp seçimin galibinin AKP olduğunu ilan etti. Hakikaten göklerden gelen bir seçim bu. Hasan Mezarıcı bile bildi. Fakat sonuç o kadar ucu ucuna ki bu kadar havariyi, mesihi, peygamberi kaldırmaması mümkün değil. Yakında çöker!

Bu kaçınçlı bıçaklanma?

Suriye sınırında Rus uçağının Türk füzesi ile vurulmasından sonra Türk-Rus ilişkileri inişli çıkışlı bir seyir izliyor. Belli ki iki taraf da birbirine güvenmediği için teyakuzda. Her an sırtından bıçaklanma korkusuyla yürüyor karşılıklı ilişkiler. Dolayısıyla tuhaf tepkiler ortaya çıkıyor. Türkiye'nin domates yasağının kaldırılması için Ruslarla görüşme yaparken, arkadan Rus tarım ürünlerine sınırlama getirmesi bu tuhaf ilişkinin son yansımalarından biri. Türkiye, buğday

ve bir dizi ürünün vergisiz ithal edildiği ülkelerin yer aldığı listeden Rusya'yı 15 Mart'ta çıkardı. Rusya Tarım Bakanı Aleksandr Tkaçev, Türkiye'nin buğday da dahil olmak üzere bazı tarım ürünlerinin Rusya'dan alımını sınırlamasına ilişkin olarak, "Bunu beklemiyorduk. Sırtımızdan bıçaklandık. Türkiye ile ilişkilerimizin normalleşmesini umuyoruz" dedi. Tkaçev ayrıca,

Türkiye'den domates almaya yeniden başlamayı planladıklarını belirtti. Bu Rusya'nın kaçınçlı bıçaklanması sayamadık ama taraflar bıçaklanmaya ve bıçaklamaya teşne oldukça sorun da çıkmayacak gibi.

Pınarın suyunu hayırcılar kesti

Malum, kapitalistlerimiz başkanlık sistemine pek bir meraklı. Pazar günkü seçim de onları çok heyecanlandırdı. "Evet" çıkmasına sevindiler, hemen ekonomiye odaklanmamızı tavsiye ettiler. Olan olmuş, çalan çalmıştı. Ortalığı bulandırmaya ne gerek vardı canım!

Ama aralarından bazıları haddinden fazla heyecanlıydı. Yaşar Holding Patronu Selim Yaşar bunlardan biri. Referandum sonrası, sosyal medya hesabından "EVET doğru karar veren Türk halkına şükranlar" mesajını paylaştı. Bu paylaşım sosyal medyadan tepki yağması üzerine Selim Yaşar, attığı mesajı silmek durumunda kaldı. Az sonra biti yeniden kanlandı. Karşıyaka'nın basketbol kulübüne de sponsor olan Yaşar, atılan mesajlardan sonra spor kulübünü '45 milyon borç olduğu biline' ifadeleriyle tehdit etti. Fakat bu sözleri tepkilerin çığ gibi büyümesine neden oldu ve tepkiler Yaşar Holding ürünlerine boykota dönüştü. Boykotun yayılması üzerine geri adım atan Selim Yaşar özür diledi ancak tepkiler dinmedi. Hayırcılar sarayın keyfini kaçırmakla kalmadı Pınar'ın suyunu da kesti...

BOMBA GİBİ İMAM!

2003 yılında İstanbul Levent'te HSBC Bankası önünde 27 kişinin öldüğü, 450 kişinin yaralandığı patlamayla ilgili El Kaide'ye üye olmaktan aranan şahıs, Çankırı'nın Ilgaz ilçesinde bir köyde vekil imamlık yaptığı sırada yakalandı. Ilgaz İlçe Jandarma ekiplerine gelen bilgiler doğrultusunda ilçe merkezine bağlı Alıç köyünde vekil imamlık yaptığı tespit edilen Z.Ç., köyde yakalanarak gözaltına alındı. Yapılan araştırmada, şahsın 2003 yılında İstanbul'da HSBC banka patlamasında olaya karıştığı ve ardından yapılan mahkeme sonucu serbest kaldıktan

sonra Afganistan'a giderek terör örgütü El Kaide'ye üye olduğu belirlendi. Daha sonra Afganistan'dan sınır dışı edilerek Türkiye'ye giriş yapan Z.Ç. hakkında, ülkeye girişinden sonra savcılık tarafından 'El Kaide'ye üye olmak' suçundan dava açıldı. Davanın sonuçlanmasının ardından Z.Ç., Ilgaz ilçesinde bir köyde vekil imamlık yaptığı anlaşarak gözaltına alındı. Bu sabah saatlerinde Ilgaz Adliyesine çıkarılan Z.Ç. mahkemede HSBC Bankası patlamasına karıştığını itiraf etti ve cezaevine gönderildi. Sevinyin, artık "bomba" gibi imamlarımız var...

DEDELERİNE KIZ BİLE VERMEMİŞLER

Referandum bitti, gönüllü saray soytarısı Nilhan Osmanoğlu örtünerek çıktı ortaya. Yine mağduriyetlerini sıraladı. Türkiye'de aileler, 'bir daha görememek' endişesiyle dedelerine kız vermemişler. Hanedan üyelerine yurt dışında devşirme planı uygulanmıştı. Yaşlı hanedan üyeleri yaşlı kundaktaki bebeklerle sürgün edilmiş, kendisi de lalalar tarafından büyütülmüş, çok acılar çekmişti. Osmanoğlu, sözlerine şöyle devam etti: "Bizler, bu şartlarda büyüdük. Ninem, tek başına iki çocuğunu büyütmüş. Dedemin Türkçesi iyi değildi. Dillerine Arapça hakimdi. Belirli yaşta sonra öğrenmeleri de zor oluyordu. Küçük yaşta sürgüne gittikleri ve ülkeye girişleri yasak olduğu için yabancı kadınlarla evlenmişler. Türkiye'de aileler, 'bir daha görememek' endişesiyle onlara kız vermemişler. Hanedan üyelerine yurt dışında devşirme planı uygulandı. "Keşke hepimizi ortadan kaldırsalardı bunları yaşamasaydık" diyenler de var." Peki, hiç mi iyi bir şey olmamış dersiniz sevinçli bir haber vereyim. Nilhan Hanım çok şükür ki Fransızca, İngilizce ve eski Türkçeyi konuşabiliyor. Eski Türkçeyi Türkçeden başka bir dil sanıyor ama olsun. O kadar kusur Abdülhamit torununda da olur!

NE YAPMALI?

Hayır'dan sonra isyandan önce

16 Nisan gecesi, oylar çatır çatır çalınırken elden gelenin az olması örgütsüzlükle ilgilidir. Politik örgütten söz ediyoruz. Oyları korumak için yapılan hazırlıkları, buradaki örgütlenmeleri hiç küçümsemeden fikri tutarlılığı, siyasal iddiayı, yeri geldiğinde bir iktidar alternatifini temsil eden örgütlülüğün yerini bunların tutmadığını görmek gerekir. Harekete geçmeye hazır, öfkeli kalabalıkları durduran korku değil. Örgütlü bir seçeneği yaratma görevi önümüzde duruyor.

■ MEHMET KUZULUGİL

Boyun Eğme'nin bu sayısında referandum sonuçlarının sayısal olarak biraz olsun veri alınarak değerlendirildiği tek yazı Orhan Gökdemir'in Karadeniz ve İç Anadolu'ya sıkıştırılmış olan AKP'yi, buradaki "evet" oylarını anlattığı yazısı. AKP'nin sığındığı toplumsal gücü anlatıyor. Aslında, göreceğiniz gibi, AKP'ye sığınanları tarif ediyor. Yine bizzat AKP tarafından yıkıma uğratılmış, Gökdemir'in deyişiyle düşkünleştirilmiş bir nüfus, iktidar partisinin elinde tuttuğu olanaklarla, yarı asalak bir varoluşla iktidarın oy deposunu ve yegane toplumsal "meşruiyet" kaynağını oluşturuyor. Bağımlı bir toplumsal yapı, bağımlı bir meşruiyet. Ekonominin, üretimin yuvarlanmış olarak yüzde 90'ını gerçekleştiren bir toplumsal birikimin karşısında, ulufeye bağlanmış, çok gözü kara görünmekle birlikte, iktidar kaynakları kurduğunda kendisi de isyan edecek bir birikim.

Yıkılmış bir tarımın, "Sen üretme ben karşılığında sana maaş vereyim" denilerek suskunlaştırılmış köysüz bırakılmış köylüleri.

Dediğim gibi, bu sayıda referandumun zaten hileli olan sonuçlarından yola çıkarak yapılabilecek tek analiz bu. Üzerinde durulmayı hak ediyor ve buradaki sonuçların sayfa-

rımızda yeri var.

Ötesi yok. Ötesinde referandumun sayısal sonuçlarına değil, yarattığı yeni duruma bakabiliyoruz. İstanbul'un, Ankara'nın, Adana'nın, Zonguldak'ın düşüşü, İzmir'in, Adana'nın, Eskişehir'in direnişi, Eyüp'ün, Sarıyer'in geri alınışı eldeki sayısal değerlerin ötesinde bir değerlendirmenin konusu.

İKNA DEĞİL KUŞATMA

AKP seçmeninin ikna edilmesi, "onlara da seslenme" gibi önerileri hep kuşkuyla karşıladık. AKP seçmenini ilanihaye kaybedilmiş, bozulmuş, insanlıktan çıkmış bir nüfus olarak gördüğümüz için değil. Gerici yozlaşmanın yıkıcı, geri dönüşü çok zor sonuçları olmuştur elbette ama bildiğimiz şuydu: Güçlü ve kararlı bir karşı duruşla kuşatmak, ideolojik karanlığı cümleler, şirinlikler ve empatik bir sempatiyle değil gerçeklerle aydınlatmak gerekir.

Referandum süreci ve bütün hilelerine rağmen sayısal sonuçlar hedeflediğimiz kuşatmanın gerçekliğini ortaya koyuyor.

Hayır masalarının, Hayırcıların Erdoğan müridlerini terörize ettiğini, onları susturduğunu düşünmek için neden yok. Polisi, giderek orduyu arkasına almış olduğunu düşünen bir kitlenin sokaklarda "terörüklerce" itilip kakılmaktan korktuğu,

bildik mağduriyet propagandasıdır. Kuşatma bir meşruiyet kuşatmasıdır.

Nitekim, Kadıköy'de, Çankaya'da, Bakırköy'de, Kartal'da kurulan Evet çadırları korku içinde titreşen değil, rezil bir utanç duygusunu bastırarak bağrışan insanlarla doluydu. Terörize edilmediler. Sadece artık gerçekten haksız olduklarını derinden hissediyorlardı.

Üstelik kuşatmanın bu tür tatsız bir psikolojik boyuttan ibaret olmadığını unutmayalım. AKP'yi yükselten bir yarı/yeni kentli nüfus 15 yılda, yine bizzat AKP'nin attığı adımlarla kapitalist sömürünün okulundan geçti. AB'ye girince karı-koca kavgaları bile bitecek, Şam'da namaz kılınca dünyanın efendisi olacağız, İsrail'e kafa tutan ülkemiz evelallah ilk 20'ye de girdi hikayeleri ile yürüdükleri yolda, geniş bir kentli nüfus aslanın ağzındaki ekmeğin gerçekliği ile belirleniyor artık.

KENTLİLEŞME, AYDINLANMA, İŞÇİLEŞME

Kapitalist gelişmenin her şeyin ilacı olacağı gibi bir şey, bedeli ağır olacak bir yanıl-sama olurdu. Öte yandan bu Türkiye'nin bir de bu nedenle, Ortadoğu'nun göbeğinde orta gelişmişlikte bir kapitalist ülke olmanın kaçınılmaz belirlenimiyle de gericiliğin deli gömleği-

ne sığmayacağı açıktı.

2010 referandumunda yüzde 42'nin "kıymetini bilenleri" elitist bulan, kıyı şeritlerini gelişkin kentli nüfusun merkezi değil, "tuzu kuru rakı balıkçılığın" sembolü olarak gören "yetmez ama evet" sosyologlarını hatırlayın.

Bugün değişen tablonun toplumsal eksenini ihmal edilemez.

Fakat bu toplumsal eksen, aydınlanma mücadelesinin, siyasal örgütlenmenin hedefi seçilmediği zaman hiçbir işe de yaramaz.

VE ÖRGÜTLENME

Asıl mesele ise bu: Örgütlülük. Kentli işçi sınıfımızı, gericilikle de sömürüyle de hesaplaşacak bir umut haline getirmek başka türlü mümkün değil.

YAŞAMIN HER ALANINDA ÖRGÜTLÜLÜK HEM HALK HEM KOMİTE

Hile ve hırsızlık referandumundan çıkışta büyük bir tepkinin ortaya çıktığı açık. Sadece kendi oyları çalınanlar için değil, herkesin ortak vicdanı için de kabul edilemez, arsızlıkla geçirilemeyecek bir şeydi yaşanan.

Bu kadarının insanları sokağa dökmeye yeteceğini düşünmek gerekirdi. "Bu kadarının bile insanları sokağa dökmeye yetmeyeceğini" düşünmekten iyidir.

Büyük kalabalıklar değil ama tarihe çentik atmaya yetecek sayıda insan sokağa döküldü. Hırsızların, oluşan kalabalıklara saldırmaya cesaret edememesi, sokağa dökülenlerin çokluğuyla değil belki ama haklılığı ile ilgilidir. Referandum öncesinde provokasyon sözcüğünü de, bizzat kendi provokatif şantaj cümlelerini de dillerinden düşürmeyenler, o gece örgütlü bir provokasyona cesaret edemediler.

Haksızlığın yarattığı tepki, yaşanan büyük yolsuzluğun hesabını sormaya, hileyle ulaşılmış sonucu geri aldirmaya yetecek mi? Düzen muhalefeti de (sermayenin arzuları doğrultusunda) topu ayağında yumuşatıp, yeni bir oyun düzeni kurmak için ortalığın durulmasını sağlamaya bakıyor.

Her durumda, hileli referandumun "reel" sonucu yok hükmünde diyebiliriz. Bir kayıpla. Erdoğan ile ilgili kısmı için böyle olsa da, Erdoğan'ı fena yakalamış olan büyük güçler bazı sonuçları cebe atmaya niyetli görünüyor.

Niye böyle?

CHP yönetimi satılmış olduğu için mi?

Yapabileceklerini yapmadıkları için mi?

CHP, kendisini bir iktidar alternatifi olarak görmüyor ki! CHP liderliği, egemen sınıfların tercihlerine bağlı olarak rolünü belirliyor. Egemenler onlara "yürü ya kulum" demediği için, düzenin bekası adına yapacakları en fazla "yumuşatmak" olduğu için bu böyle. Ülkeyi derin bir iktidar krizi ile başbaşa bırakacak hamleyi niye yapsınlar?

Peki halk? Halk niye yapabileceklerini yapmıyor?

Çünkü halk ne yapacağını bilmiyor. Kafası karıştırılmış durumda. Bir gün "haydi aslanlar" diyenler ertesi gün "Aman provokasyona gelmeyelim" diyor. Birkaç yıla sığmış seçim skandalları var ama işi "sandıkta bitirmek" dışında bir yolu kimse göremiyor.

Bu durumda bize gereken biraz daha cesaret, biraz daha akıl. Geleceğimizi çizmek için biraz daha toplanmak, biraz daha ufkumuzu açmak.

Başkanlığa Karşı Halk Komiteleri, referandumda halka atılan kazığı çıkarmak için değil, yıktığı Cumhuriyet'in altında kalan şeriat özentileriyle kapsamlı bir hesaplaşmayı başarmak, Haziran'da halklaşanları, devrimci ve emekçi bir halk olarak örgütlemek için çalışacak.

Sabırla, inatla, sevgiyle...

Örgütsüzlük çürütüyor. Örgütsüzlük, korkaklaştırıyor. Örgütsüzlük, akılsızlaştırıyor.

Yukarıda sözünü ettiğim kuşatma da asıl gücünü "eylemden" değil örgütlülüğünden alıyor. Haziran Direnişi'nde de çok iyi gördük, eyleme geçen kitleler, "kaybedilmiş" görünen kesimler üzerinde önemli bir etki yaratsa da bu etkinin kalıcılaştırılması açısından örgütlülük önemli. Örgütsüz kitle hareketi, kendi meşruiyetini savunmak için bile gereken adımları atamıyor.

2017 referandumundan, örgütlülüğün ne kadar yararlı olduğunu görerek çıktığımızı söyleyemeyiz elbette, görülebilen örgütlülük değildi pek. Referanduma çok bilmiş, çok kararlı bir Hayır cephesiy-

le girdik ama cephenin aynı ölçüde örgütlü, aynı ölçüde "ne yaptığını bilir" bir durumda olduğunu söylemek zor.

Fakat bu sonucun işaretlerini gördüğümüzü söyleyebiliriz. Daha önemlisi, "örgütlülüğün ne kadar yararlı olduğu" sonucuna, eksik kalan örgütlülüğümüz de götürüyor bizi.

Bu kadar hayasızca, bu kadar arsızca yapılmış bir seçim yolsuzluğu olamaz. Sadece oyları çalmadılar. Bütün bir seçim sürecine vicdan hırsızlığı damga vurdu. Eylemlerimizi çaldılar, asılan pankartları çaldılar, megafonları çaldılar, mitingleri çaldılar. Sadece yasakladıkları mitinglere bakmayın. İktidarın payandası haline gelmiş muhalefet liderlerinin "yapma kararını aldığı" mitingleri de,

yarattıkları terör ve provokasyon ortamı içinde sindirdikleri yüzbinlerin evlerine kapanışını da düşünün.

16 Nisan gecesi, oylar çatır çatır çalınırken elden gelenin az olması örgütsüzlükle ilgilidir.

Politik örgütten söz ediyoruz. Mail zincirleri, internet siteleri, mataralar, mazbatalar ve tutanak örnekleri ile oluşturulan "oy koruma" örgütlerini hiç küçümsemiyorum. Ama fikri tutarlılığı, siyasal iddiayı, yeri geldiğinde bir iktidar alternatifini temsil eden örgütlülüğün yerini bunlar tutmuyor.

Şimdi Hayır'dan sonra isyandan önce, örgütlülüğümüzü güçlendirmek gerekiyor.

Bunun için.

Gerisi bildiğimiz şeyler: Hiç boyun eğmez ki insan! ■

Meclis'ten ajansa: Anayasa da keyfi halkoylaması da...

Yok hükmünde seçimin yolsuz seçim kurulu

Mühürsüz bir zarf ya da pusula, yasa gereği geçersizdir. Bu konuda genel olarak "geçerli" kararı verilemez. Hile ve sonradan sandığa konulduğu şüphesi ayrı ayrı değerlendirilerek karar verilir. Mühürsüz oylar için sandık kurullarında tutanağa şerh düşülmesi gerekir. YSK kararı ile tüm mühürsüz oyların sorgusuz sualsiz geçerli sayılması ve bunun hiçbir kayıt tutulmaksızın yapılması açıkça yasaya aykırılık demektir.

■ ALİ RIZA AYDIN

Anayasa yapmak ya da değiştirmek de, onu halkoyuna sunmak ve sonuçlandırmak da ciddi iştir. Hukuk bütünüyle ciddi iştir ama onun "bağlayıcı ve üstün belgesi" olan Anayasa ve Anayasa'nın halk tarafından oylanması için yapılan seçim, bu seçimin yönetimi ve denetimi keyfiliği hiç kaldırmaz. Hukuk da balık gibi baştan kokar. Anayasa ve seçim kokarsa, demokratik hukuk devleti temelli kokar. Gecekondu projesiyle (!) Anayasa yapılmaz. Cumhuriyet'i ve niteliklerini yıkan, devleti ve hukuku tek kişiye teslim eden 2017 Anayasa değişikliği, daha hazırlanışında "teknik, bilim, ciddiyetin, örgütlenmenin, eşgü-

dümün, yazım ve dilin" en kötü örneği olarak ortaya çıktı.

Meclis çalışmalarında başlayan keyfilik ve hukuksuzluk, referandum süreciyle devam etti.

Aslında halkoylamasındaki usulsüzlükleri yönetip denetleyemeyen Yüksek Seçim

Kuruluna da ilk işareti parlamento göndermişti: "Benim keyfiliğimi gölgede bırakma, sana güveniyorum..."

SEÇME VE SİYASİ FAALİYET HAKKINI BUDAYAN YSK

Nitekim meclisten çıkan taslak için düzenlenen halkoylamasına ilk ve büyük darbe YSK'den geldi. YSK, halkoylaması işlemlerini ve sandık kurullarında görev almayı seçime katılma yeterliliği olan 10 partiye sınırladı. Seçmen iradesini 10 partiye teslim etti.

Halkoylaması, tüm seçmenleri, demokratik kitle örgütlerini, siyasi partileri ilgilendirirken, herkesin eşit ve serbest söz hakkı olması gerekirken 10 partili sınırlama ne Anayasa'ya ne de demokratik hukuk devleti ilkelerine uygun. Ama bu sınırlamayı fırsat bilen kolluk güçleri, diğer partilerin ve örgütlerin "hayır" amaçlı propaganda çalışmalarını engellemek için her türlü baskıyı kullandı.

Baskı, AKP/MHP ortaklığından ve devletten birlikte gelip engellemelere, tehdit ve hakaretler de eklenince halkoylaması öncesi, eşit ve serbest söz

hakkının ihlalleriyle geçen bir kabus dönemi olarak yaşandı. Propaganda da keyfiliğin esiri yapıldı.

Ve tüm seçim zamanlarının en kötü oy kullanma örneklerinin yığılı olduğu bir 16 Nisan yaşadı Türkiye. Milletvekilleri gizli oylamayı kameralara malzeme yaparken, seçmenleri onlardan geri kalır mı? Usulsüzlükleri kendileri kayda geçirdi ve yayımladı, "Biz güçlüyüz, yaparız, yıkarız" dercesine... Bunların çoğu şikayet belgesine dönüşmedi, dönüşenlerin çoğu sandık kurulu başkanlarından döndü.

İlçe ve il seçim kurullarının önünde binlerce usulsüzlük örneği dururken, buzdağının arkasında bombayı YSK patlattı.

MÜHÜR BOMBASI

Anayasa YSK'ye yasa koyma, değiştirme, kaldırma yetkisi vermiyor. YSK, seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ile ilgili anayasal bir kurum.

Bu anayasal yükümlülükle, YSK'yi soyut yorum kurumu olmaktan çıkarıyor. Olaya özgü somut ilişkilere bağlıyor. Seçim ve halkoylaması "bir kişi ve bir oy"un serbest ve eşit kullanımına bağlı. YSK'nin işi de o "bir oy"un kullanımındaki, sayımındaki usul ve hukukla ilgili. Hukuka uygun her "bir oy" toplanıyor ve milyonlarca kişinin iradesi niceliksel olarak belirleniyor. Hukuksal durum böyle iken, YSK'nin "toptancılık yaparak" soyut yorumlara gitmesi ve soyut durumu tüm

YSK yasaya aykırı davranmıştır. YSK, kendisi yasa yapmaya kalkarak anayasal suç işlemiştir. Oylama sonrasında geçerli sayılan milyonlarca mühürsüz pusulanın varlığı, örgütlü, toplu, devlet destekli bir hilenin açık delilidir. Milyonlarca mühürsüz pusulayla seçime gidilmiş olması kendi başına açık yolsuzluk delilidir. YSK, bu seçim yolsuzluğunun bir numaralı şüphelidir. Referandum sürecinin bütünü ve YSK bileşimi düşünüldüğünde esas sorumlu ise devletin bir ve iki numaralı kişileri sayılabilir.

seçim alanına dayatması, hukuksuzluğun katmerlisi...

İşte, Anayasa değişikliği halkoylamasında yaşanan mühür bombası böylesine soyut bir karar ve bu durum bir hukuksuzluk örneği. Hem de 298 sayılı yasa hükümleri, zarflar ve oy pusulaları yönünden açık ve net olarak mühür koşulunu getirmiş iken...

Mühür koşulu, 2010 yılında değiştirilerek yazılmış. Bu konuda aldıkları hukuksuz karara daha eski tarihli ve olaya özgü bir iki kararı gerekçe göstermek de YSK'nin yegane "hukuk" marifeti olsa gerek.

Hadi cumhurbaşkanı ve diğer siyasilerin YSK açıklamasını beklemeden "evet" zaferi açıklamalarını etik ihlal diye geçelim; YSK'nin, sayım yolunun sonunda mühürsüz pusula ve zarflar geçerli buyruğunu nasıl geçeceğiz? Bu buyruğu hukukun neresine yerleştireceğiz?

Elinde binlerce şikayet ve itiraz var iken, mühür bombası evet ve hayır sonucunu etkileyecek büyüklükte iken, sonuçlar kesinleşmemiş iken "evetler kazanmıştır" diyen YSK başkanına ne diyeceğiz?

Görevi her bir seçmeni ve oyu korumak olan YSK, denetimini de her bir seçmen ve oy üzerinden yapmak zorunda. "Soyut toptancılık" yargının işi olamaz.

Yargı bağımsızlığı en ufak kuşku ve baskıyı reddeder. Edemezse bağımsız olmaz, adalet dağıtamaz. Sayısını, nerede kullanıldığını dahi bilmeden mühürsüz zarf ve pusulaları, kanuna aykırı olarak ve seçme hakkı gerekçesiyle kabul eden YSK, oy kullanan tüm seçmenlerin seçme hakkını ihlal ederek soyut bir karara imza attı. Ve bu kararla halkoylamasının meşruiyeti ortadan kalktı.

NE YAPMALI?

İtaat Anayasası, itaat kararıyla taçlandı ve bir balon gibi patladı. Bu patlamanın halkoylaması ayağındaki sorumluluk zincirinin sahibi yargıdır, YSK'dir. YSK tarafından

Anayasa suçu işlendi, hakkını usulsüz kullananlara verilen izinle, usulünce oy kullanan seçmenlerin seçme hakkı ihlal edildi. YSK, "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunu" yok saydı, çıkarıcılar adına yeni kurallar yazmaya kalkıştı.

Hukukun olmadığı yerde, "YSK kararları kesindir, yargı yolları kapalıdır" gibi sınırlara tutsak olmadan, onların zaten malum olan güdümlü kararları beklenmeden milyonlarca dilekçe bireysel başvuru olarak Anayasa Mahkemesinin, etkin denetim yolu olarak da İnsan Hakları Avrupa Mahkemesinin önüne yığılmalıdır. Bu, dilekçelere hukuksal yanıt alma çabası değil, hukuksuzluk hukukundan ve yargısından bir şey beklenemeyeceğinin belgeli protesto eylemidir. Evrensel direniş hakkının bir kez daha ilanı olacaktır.

Yetmez, hukuksal sorumluluk yanına siyasal sorumluluk da eklenmeli, hem halkoylaması hem de siyasal iktidarın Anayasa oyunu tanınmamalı; Anayasa'nın ve halkoylamasının "hegemonya projesi" olarak kullanılmasına engel olunmalıdır. Tüm meşruiyetleri yitmiş bir Anayasa, mevzuat kağıdında dursa bile yaşama geçemez.

Anayasa değişikliği de halkoylaması da keyfi. Aslında, yasamasıyla, yargısıyla, tüm organlarıyla devlet keyfi, hukuk keyfi... Piyasanın ve gericiliğin çıkarı için keyfileşen devlet ve düzen siyaseti, artık düzenlerini sürdüremez hale geldiklerinin de kanıtı.

Evrensel hukukun ve Anayasaların temeli olan "direnme hakkı"nı kullanmak, hem Cumhuriyet'in ve hukuk güvenliğinin yıkılmasını önleyecek, hem toplumsal düzeni gericiliğin ve egemen sınıfın elinden kurtaracak, hem de tüm sorumlulardan hukuksal ve siyasal hesap sorulmasını sağlayacaktır. Bunu da "boyun eğmeyenler" başaracaktır. ■

Sorun usul ihlalleriyle sınırlı değil

Anayasa teorisi ve geleneğine uymayan, tarihsel akış içindeki rejimlere de oturmayan "Türk tipi" damgalı AKP belgesinin, Anayasa'ya göre yerli sayıda milletvekili imzasıyla teklif edilmesiyle başlayan garabet, bu belgeyi Anayasa rayına yerleştirmek için yeterli değildi. Ta ki Anayasa Komisyonunda iktidar partisi ile muhalefet partilerinin "garabeti meşrulaştırma" adımını atmasına kadar. Komisyonda birkaç maddenin elenmesi de kalan 18 maddeyi "hukuka uygun" hale getirmeye yetmedi.

Meclis Genel Kurulu, yaygın medyaya bolca kavga ve ısırık sahnesi sunarken iki turlu oylamadaki "gizli oylama" ihlalleri, alaycı ifadelerle geçiştilerirken, Anayasa oylamasındaki usulsüzlükleri, hukuksuzlukları yönetip denetleyemeyen parlamento, halkoylamasındaki usulsüzlükleri yönetip denetleyemeyen Yüksek Seçim Kuruluna da işaretini gönderiyordu: "Benim keyfiligimi gölgede bırakma, sana güveniyorum..."

Anayasa değişikliğinde sorun Anayasa mühendisliği ve usul ihlalleriyle sınırlı değil. Anayasa'ya göre, devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu ve Cumhuriyet'in nitelikleri, doğrudan ya da dolaylı olarak değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez iken 2017 Anayasa değişikliği, öyle kıyısından köşesinden değil bütünüyle el attı Cumhuriyet'e ve niteliklerine. Hem de "Cumhuriyet" sözcüğüne sığınarak, "Cumhuriyet" kavramının içini boşaltıp halkı yanıltarak...

Meclis, ekranlara kavgaları ve oylama ihlalleriyle düşerken, aslında "kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisini" kullanmaktan, anayasal düzenin bütünlüğünü bozmaktan, Anayasa'nın temel çerçevesini parçalamaktan, mevcut anayasal düzeni işlemeze hale getirmekten ve Anayasa normlarının bütünlüğünü koruyan ilk iki maddeye müdahale etmekten çekinmedi.

Ve bütün bu hukuksuzluklar iki muhalif partinin, CHP ve HDP'nin, Anayasa değişikliklerinin rejim değişikliği getirdiğine dair söylemleriyle birlikte yaşandı. Her iki partinin milletvekilleri de 110 imzalı anayasal haklarını kullanarak bu Anayasa değişikliğini şekil yönünden Anayasa Mahkemesine götürmediler. Üstelik CHP, parti olarak Anayasa değişikliği için şekil yönünden Anayasa Mahkemesine iptal davası açma yetkisi yok iken, "Dava açmayacağım" diye açıklama yaparak ve milletvekillerinin hakkına ipotek koyarak başka bir hukuksuzluğa daha imza attı.

Anayasal şekil gereklerini yerine getiremeyen bu partilerden, Cumhuriyet'i yıkan Anayasa değişikliklerinin önünü kesmek için direnme haklarını kullanmalarını, bu hakkı kullanacak halka öncülük yapmalarını beklemek, bu düzen içinde fazla hayalcilik olurdu. Nitekim, akıllarına bile getirmediler direnmeyi...

BİZ BECEREMEDİK HALKA SUNALIM

Anamuhalefet Partisi Başkanı, Anayasa Mahkemesine iptal davası açılmaması gerekçesini, "siyasi metni halka sunmak" gerekçesiyle açıklarken, bir yandan becerememeyi milletvekillerinin parmak sayısına sıkıştırıyor, diğer yandan da AKP/MHP Anayasa koalisyonunun ekmeğine yağ sürüyordu. Bu parmak sayısı hesabında, dokunulmazlıkların kaldırılmasına onay vererek anayasal muhalefette yanında olması gereken HDP milletvekillerini Meclis dışına iten beceriksizlik de cabası...

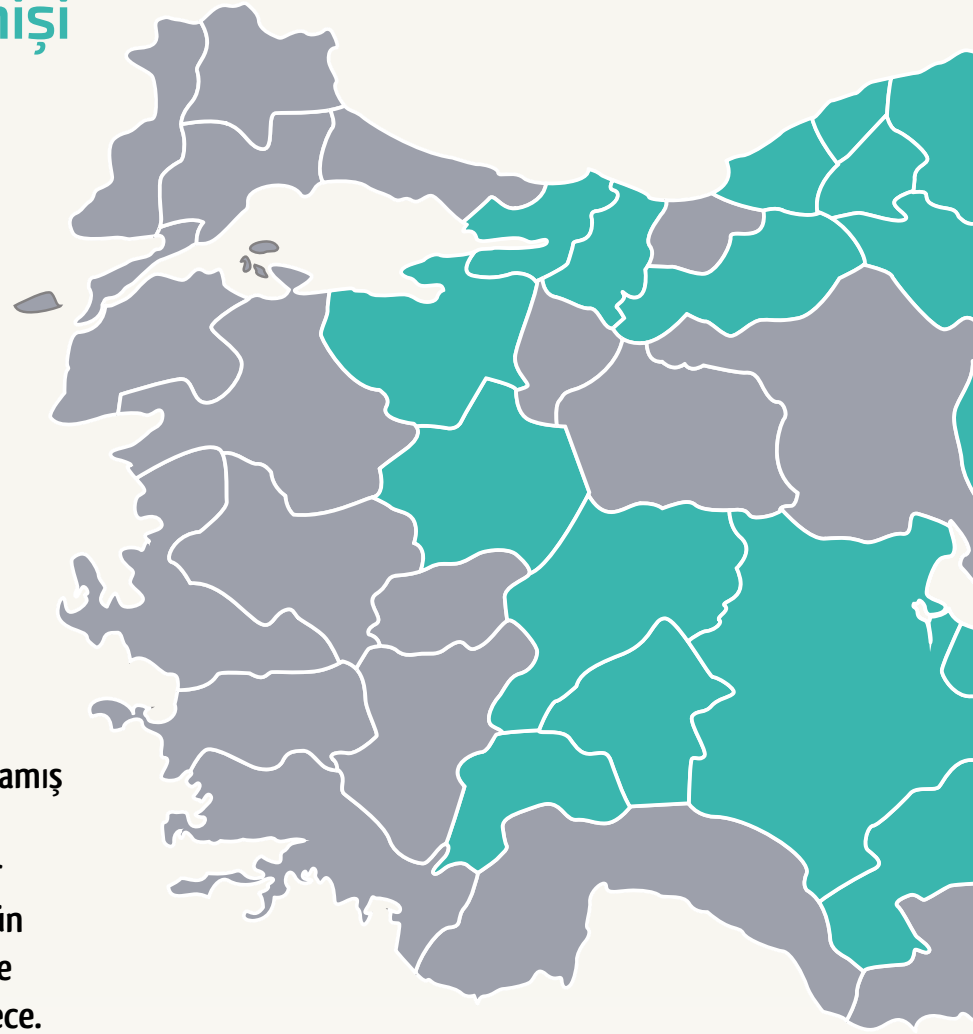
Daha da önemlisi, baştan sona hukuksuzluk ürünü olan Anayasa değişikliklerine hukuksal meşruiyet tanınmanın payandası olan düzen partileri halkı basit bir "evet/hayır" seçeneğine iterken, OHAL gibi katmerli hukuksuzluk ve baskı ortamında halkın iradesini özgürce kullanamayacaklarını, devletin tüm olanaklarıyla "evet"e çalışırken "hayır"cıları baskılayacaklarını görmemesi ya da görememe saflığında olması...

Hukuksuz Anayasa değişikliğinin sorumluluğu halka yüklenirken, bir başka masumiyet perdesine de sığınıldı: Bağımsız yargı yönetim ve denetiminde "serbest, eşit, gizli, genel oy, açık sayım ve döküm" esaslarına göre halkoylamasına yapılacağına inanıldı.

Oysa bağımsız yargı mensuplarının dörtte birinin mesleklerinden men edildiği, bunlarının yarısından fazlasının gözaltına alındığı ve tutuklandığı bir OHAL düzeni yaşıyordu. İlçe ve il seçim kurullarını oluşturan yargı mensuplarının kararlarını denetleyen, halkoylamasının kesin karar mercii olan YSK'nin de 2010 Anayasa değişikliğiyle bağımsızlık niteliği yok edilen yargı mensuplarının içinden çıktığı unutuluyordu.

Yarı köylülüğe dayanarak iktidara tutunmaya çalışan lümpen dinciliğin son direnişi

AKP'ye kalan: İç Anadolu ve Karadeniz

AKP, ülkeye sıcak para aktığı dönemde köylüyü bir tür maaşa bağlamış çeşitli teşviklerle. Toprağı olana, toprağa uğramasa da uzun vadeli krediler vermiş, borç para dağıtmış. Böylece köylü üzerinde bir tür patronaj mekanizması kurmuş. Ülke tarımını yok ederken, köylünün sorunuyla ilgileniyor ve bunun karşılığında da oyunu hep kendisine vermesini istiyor. AKP Karadeniz'de bir tür ağa haline gelmiş böylece.

■ ORHAN GÖKDEMİR

Karadeniz kıyısı neredeyse iki ürüne bağlı: fındık ve çay. Batıda fındık, doğuya gittikçe çay. Bu tek ürüne bağlılık uzun yıllar Karadeniz köylüsünü bir yoksulluk cenderesinde tutmuş. Onlar da tutmuş büyük

şehirlerin yolunu. İstanbul'daki en kalabalık nüfus belki de Karadenizliler. Ama toprakla bağ da sürüyor bir yandan. Fındık az emek isteyen bir bitki. Neredeyse üzerinde meyve kendi kendine yetişiyor. Köyüne yılda bir ay uğrayan "köylü"ye de gidip o

meyveyi yağmalamak düşüyor. Çay da öyle. Bir de AKP ülkeye sıcak para aktığı dönemde köylüyü bir tür maaşa bağlamış çeşitli teşviklerle. Toprağı olana, toprağa uğramasa da uzun vadeli krediler vermiş, borç para dağıtmış. Böylece, ülke tarımını

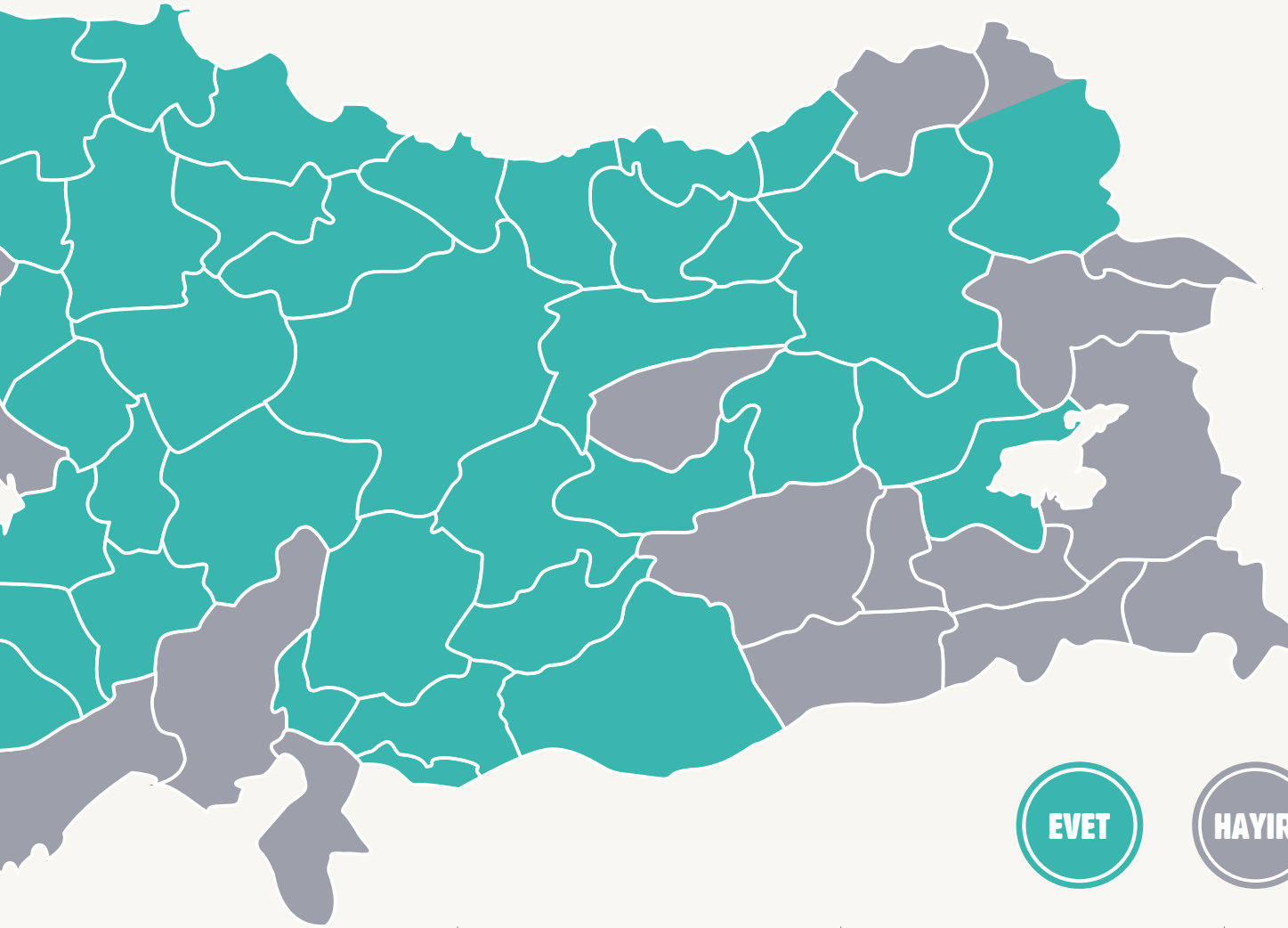
yıkıma uğrattırken, köylü üzerinde bir tür patronaj mekanizması kurmuş. Köylünün sorunuyla ilgileniyor ve bunun karşılığında da oyunu hep kendisine vermesini istiyor. AKP, Karadeniz'de bir tür ağa haline gelmiş böylece. Verimli Çarşamba ve Bafra ovasıyla çevrili Samsun belki tek istisnası. Ama orada da tarım bitmek üzere. Yoksulluk almış başını yürümüş. Nüfusun yarısı artık AKP ile sınırı silikleşmiş devletten yardım alarak geçiyor. Nevzuhur Karadeniz gericiğinin kaynağı işte bu tuhaf tepetaklak âlem. Yarı köylülük hakim bölgede. O yarı köylülüğün üzerinde lümpen dinci bir ruh hali yeşeriyor. İki de bayağı bir yozlaşmanın tezahürleri. AKP de aslında bundan ibaret. Yarı köylü, lümpen ve dinci bir parti AKP. Buna "milletin dilinden anlamak" diyorlar!

Bu nevezhur oluşumun mekana yansıması ise bir fecaat. Dışarıdan baktığınızda her yer yeşillik, dereler yerli yerinde. Kıyı boyunca uzanan otobandan

AKP KONYA'DA DA DÜŞÜŞTE

Gedavet Parkı'nda buluşan Konyalılar "Hayır, biz kazandık" diyerek YSK'nın skandal kararına tepki gösterdi.

EVET

HAYIR

pek az kıyı şeridi kurtulmuş ama ona bile zamanla alışıyor insan. Ordu-Giresun Havaa-lanını, Trabzon stadını falan da denizi doldurarak yaptılar. Ordu Belediye binası bile dolgu alanı üzerinde. Denizle bir türlü barışmamış bir halk Karadeniz halkı. Elinden gelse denizi büsbütün dolduracak, yaşadığı yerle bağını kesecek. Çünkü yüz yıl öncesine kadar denize kıyısı olan şehirlerde yaşayanlar göçüp gitmiş. Dağ köylüleri inmiş boşalan yerlere. Eski evleri yıkmışlar, yerlerine bugünkü şehirlere görünümünü veren biçimsiz "lazgotik" binaları yapmışlar.

Denizle barışık değil de doğayla arası iyi mi? Geçerken şöyle bir dönüp o azametli dağlara doğru dikkatlice bakın. Dere yataklarına ve deniz kıyılarına, mühendislik uygulamalarına uymayan müdahaleler, kontrolsüz bir şekilde sürüyor. Doğayı, dere yataklarını, deniz kıyılarını, suları kirletiyorlar. Su fakiri bir bölge Karadeniz sanılanın tersine. Giresun köylerinde yazın yağmurlar kesildi mi içecek suyu zor bulursunuz. Buna rağmen bütün çöp ve evsel atıkları, katı atıkları, zehirli sanayi atıklarını,

dere veya deniz kıyılarına atma alışkanlığı sürüyor bölgede. Dereler taşıtı mı Karadenizlinin ayıbını dereler boyu taşıyıp denize serpiştiriyor. O gördüğünüz yeşillik de ormanı yok edip yerine dikilen çay ve fındık bitkilerinin yeşilliği. Koyun üzerine milliyetçilik ve yobazlığı, Karadeniz'deki gericiliğin kaynaklarına ulaşmış olursunuz. Pazar günkü referandumda sadece iki şehirden "hayır" çıktı haliyle. Biri sanayi şehri Zonguldak, diğeri ise ilerici geleneğini her şeye rağmen korumayı başaran Artvin.

İÇ ANADOLU NEDEN GERİCİ?

İç Anadolu'da gericiliğin kökenleri Karadeniz'dekinden daha derin. Bu gericiliği anlamak için Balkan Harbi boyunca Balkanlardan göçüp bu bölgeye yerleşen, yığılan kitlelerin ruh hallerini anlamak lazım. Balkanlarda uç veren toplumsal hoşgörüsüzlüğün kurbanları olarak geldiler. Geldikleri yerlerde kendilerine has bir toplumsal hoşgörüsüzlük geliştirdiler. Balkanlardan tasfiye edildiler, geldikleri yerlerdeki gayrimüslimlere de onlar tasfiye etti. Her

iki tarafta kalanlar artık azınlıklardan ibaretti. Halbuki tasfiye edilen Rumlar ve Ermeniler bu toprakların daha ileri ve üretken ahalisini oluşturuyordu. İç Anadolu'yu yoksullaştıran işte bu dinamikti. Üretenler gitti, yerlerine görece daha vasıfsızlar geldi. Tasfiye edilen etnik grupların el konulan mülkleri de Türkiye'de servet paylaşımını ciddi ölçüde değiştirdi. Bir tür ilkel sermaye birikimi olarak kullanıldı. Kamu mallarının yağmasına yönelik girişimlerle desteklendi bu eğilim. Rant paylaşımının bir servet edinme biçimi olarak öne çıkmasını kolaylaştırdı. Müslümanlık onlar için tek ve en belirgin kimlikti. Bütün diğer inançları bir tür düşman olarak algıladılar ve laiklik yönündeki girişimleri de aynı şekilde düşmanca karşıladılar.

Balkanlar, Türkiye'nin çağdaş yaşama en açık kapısıydı. Selanik'ten Yanya'ya, Manastır'dan Kavala'ya imparatorluğun en önemli kentlerini yitirmek İç Anadolu'nun kendi üzerine kapanmasına neden oldu. Rumeli'nin yitirilmesi, Anadolu'nun muhafazakâr ahalisinin gericileşmesini kolaylaştırdı. Bizim Cumhuriyet'imiz bir

Rumeli ürünüdür. İstanbul'daki gerici ayaklanmayı bastıran Hareket Ordusu ile gelmiştir, o kadrolarla inşa edilmiştir. O yüzden Anadolu gericiliği ona bir tepki olarak gelişti ve bu esintiyi taşıyan her harekete düşman oldu. Hâlâ öyle.

Denize yaklaştıkça ve kentleşme yolunu açtıkça Anadolu gericiliği için de alan daralıyor. Siyasal İslamcı hareketin en çok destek bulduğu kentler, örnek Kayseri ve Konya kızılı-erkekli öğrencilerin kafelerde yan yana oturduğu modern kentler aslında. Ama sağ siyasi örgütlerle bu kentler arasında da bir patronaj ilişkisi var. Anadolu'nun geleneksel gericiliği çıkar birliği üzerine kurulu modern piyasacı bir gericiliğe dönüşmüş, yerleşmiş. Bu da hızla çözülecektir.

Şimdi Pazar günkü referandumda oluşan tabloya dönüp bir daha bakın. Ortada gericiliğin kaynağı İç Anadolu var. Yalnız bu kez Eskişehir ve Ankara gibi önemli kentler düştü. Bu bölge Ege, Akdeniz ve Güneydoğu tarafından kuşatıldı. Ama buna karşın Karadeniz'de umulmadık bir müttefik buldu. AKP'ye kalan İç Anadolu ve Karadeniz'dir. İlki çoraktır, ikincisi de çoraklaşmanın en büyük adaydır.

Bu topraklarda Cumhuriyet'e giden yolun önemli bir kaynağı Rumeli'dir. Burjuva devrimi, İstanbul'daki gerici ayaklanmayı bastıran Hareket Ordusu ile gelmiştir, Cumhuriyet o kadrolarla inşa edilmiştir. O yüzden Anadolu gericiliği ona bir tepki olarak gelişti ve bu esintiyi taşıyan her harekete düşman oldu. Hâlâ öyle. Ama kentleşme bu direnişi de hemen her yerde kırıyor. Ankara düştü. İstanbul'da Anadolu gericiliğinden beslenen Eyüp ve Üsküdar gibi muhafazakârlığın kaleleri de. Öyle ki Fatih düştü düşecek.

Üsküdar'ı geçince hırsızlık suç değil mi?

ENVER
AYSEVER'LE

BOYUN
EĞMEYEN
SORULAR

Acaba AKP yöneticileri ne olursa olsun ne tür baskı gelirse gelsin onlara boyun eğmeyecek milyonlar olduğunu kavramış mıdır? Bilim yolunda ilerleyen, hukuka inanan, emekçinin hakkını arayacak olan büyük kitlelerin hâlâ dimdik ayakta olduğunu anlamış mıdır? Bazısının fitratındaki hırsızlığa, arsızlığa karşı bazılarının fitratında da özgürlük, eşitlik kavgası vermek olduğunu görmüşler midir? O halde tekrar soralım: Ne umuyorsunuz? Bu halk size boyun eğer mi sanıyorsunuz?

“Yanlış hayat doğru yaşamaz” diyen, içinde bulunduğumuz günlere de ışık tutmuş kuşkusuz. Oyunun kuralını koyan iktidarın elinde oyuncak olmuş koca bir halk yaşam denen salıncakta bir kişinin ruh haline göre sallanıp duruyor. Öteden beri, ideolojiler çağının sonlandığını söyleyen küresel liberaller için bu tablo da katlanılabilir, olağan elbette. Oysa eğer bir düşünce tutarlılığı, bir irade, inanç yoksa insan ne yapacağını bilemez, savrulur gider... Bugün geride kalan halk oylamasının sonuçlarını tartışarak, esas meseleden yine uzaklaşıyoruz. Yapılan sahiden demokratik bir uygulama mıydı, yoksa göstermelik bir aldatmaca mıydı?

Milyonlarca insanın iradesi gasp edilirken, bir yandan adil sonuç için kavga vermek gerekli elbet. Öte yandan nasıl bir siyasal ekiple karşılaştığımızı anlamamızın da tam zamanı. Liberal demokrasinin uçsuz bucaksız hoşgörüsü (!) içinde boğulmakta olan aydınlanma, cumhuriyet, laiklik için kavgayı yine sosyalistler veriyor. Dövünmek, sızlanmak, söylenmek dışında herhangi bir yöntemle dair fikri olmayan liberal kanaat önderlerine şunu da hatırlatmanın tam zamanı: Küresel kapitalizm herkesle iş görür. Siyasal İslamcılarla da gördü ve görecektir. Safılık ve ahmaklık arasındaki

ince çizgiyi bir an önce şeffaflaştırmak gerek.

1 Hâkimlerin cumhurbaşkanıyla birlikte çay toplamaya gittiği bir ülkenin yurttaşı olarak, seçimlerin bağımsız ve adil olduğunu düşünmek ahmaklık göstergesi midir, yoksa safılık mı? Sandıktan ne çıkarsa çıksın, birlikte çay toplamış olmanın bir hukuku olduğunu hesaba katarak, yine de başarı elde ettiğini düşünmek, bir avuntu mudur, yoksa gerçekçi bir saptama mıdır? Yoksa daha ilk soruda topu taca atarak meselenin boyutunu göz önüne sermekte midir yazar?

2 Halkoyması gecesi apar topar kamera karşısına geçen RTE ve Binali Yıldırım, sonuçları öngördükleri için önlem mi almışlardır yoksa atı alan Üsküdar'ı geçsin diye partilerine ve görevlilere uygun bir dille mesaj mı vermişlerdir? Bu süreçte at kimdir, onu alan ya da çalan kimdir, Üsküdar kaybedildiğine göre esasen yolculuk nereye diye sormak hakkımız değil midir?

3 Seçim gecesi yüzleri asık ve karanlık biçimde fotoğraf veren danışmanlar ve damat bakan; toplumun içine

düştüğü çukuru fark ettikleri için mi o haldedir, yoksa “Bu saatten sonra reis bizim anamızı ağlatır” diye iç geçirdiklerinden mi ayvayı yemiş biçimde bakmaktadırlar? Seçim kazanan birisinin yüzünün gülmesi gerekmez mi? Reis, insan içine çıkarken neden öfkeli ve yüzü asıktır?

4 Devlet Bahçeli acaba artık bir partinin genel başkanı olmadığını farkında mıdır? AKP'de genel başkan yardımcılığı koltuğunda bir MHP'li, Tuğrul Türkeş olduğuna göre, kadroda boş yer bulunmadığını fark etmiş midir? Başkanlığa geçilirse, 2019'da geçileceğine göre, o güne dek vaktini nasıl geçirecektir? Tetris oynamak,

evlendirme programları izlemek eskisi kadar haz verecek midir kendisine? YSK'den "hangi parti, hangi oyu verdi" açıklamasını isteyen Bahçeli, MHP'de kendi dışında kimsenin reise "evet" demediğinin farkında mıdır? Acaba bu muhteşem yalnızlık için ne düşünmektedir?

5 Binali Yıldırım seçim tamamlanmasına rağmen halen başbakan gibi davranmaktadır, oysa fiilen değilse de bu makam çoktan altından alınmıştır, bunun farkında değil midir? Dünyada kendi koltuğu aleyhine kampanya yürüten ilk kişi olarak deneyim ve duygularını yazmayı düşünür mü? Yakında partisinin başına RTE geçeceğine göre, artık bir partisi de olmayan başbakan olarak nasıl görev yapmayı sürdürecektir? Ayrıca esas soru, tüm bunlar Binali Yıldırım'ın umurunda mıdır?

6 YSK'ye çok sert çıkış yapan Kemal Kılıçdaroğlu "Böyle bir şey olabilir mi?" diyerek, tam olarak ne demiştir? "Böyle bir şey"den kasıt nedir? Bugüne dek böyle şeyler olduğunun farkında değil midir? Olan şey, nasıl bir şeyse, olmaya devam etmektedir ve buna önlem olarak nasıl bir şey yapması gerektiğini, bir siyasi parti başkanı olarak açıklamak istemez mi? Bu tarihi açıklamasının, geceye damga vurmasından sonra, kendini nasıl bir şey olarak hissetmektedir?

7 Seçimin en büyük galibi Adil Gür, yaptığı açıklamada "İtibar kaybettik" diyerek vaziyeti idare edebilmiş midir?

Yoksa "ben vazifemi yaptım" mutluluğu ve olgunluğuyla mı karşılaşmıştır sonuçları? Asıl galip derken, acaba aldığı paracıkların miktarını açıklamayı düşünür mü diye sormak hakkımız değil mi? Acaba Adil Gür tüm bu olan biten sonrasında intihar etmeyi düşünür mü?

8 Seçim günü durup dururken peçeteye yazılı bir dilekçe ile kuralları değiştiren YSK üyeleri acaba o günden bu yana aynaya bakmışlar mıdır? Baktılarsa ne görmüşlerdir? Görevini başarıyla yapan bir insanın huzuru mu yansıdığı yüzlerine, yoksa halkını aldatan insanın acıklı ifadesi mi? Vicdanlarıyla baş başa kaldıklarında işittikleri sözler nelerdir, bize de açıklamayı düşünürler mi?

9 Her toplumsal tepkinin ardından "Bunlar darbe yapacak" diye yaygara koparan yandaş medya, ülkede halihazırda gerçekleşen darbenin, bir gün kendilerini vuracağını da anlamış mıdır acaba? Düne dek kahraman olan Davutoğlu, Arınç nasıl tarihin çöplüğüne gittiyse, yakın zamanda kendilerinin de orada olacağını fark etmişler midir? Yoksa iktidar borazanı olma görevini yapmaktan, düşünmeye hiç mi vakitleri kalmamıştır? İnsan en azından geçmişten örnek almaz mı, kendilerini imtiyazlı mı saymaktadırlar?

10 Seçim gecesi ilk sonuçları açıklarken gevrek gevrek güldüğünü tahmin ettiğimiz

Melih Gökçek, şu saatlerde kendini nasıl hissetmektedir? Avuçlarının arasından kayıp giden Ankara'yı şöyle güzel bir biçimde gezmeyi düşünür mü? Ankara sokaklarında oyunun peşinde olan insanları, teslim olmayanları görmeye katlanabilir mi? Halen en son seçimi nasıl kazandığı belli olmayan Gökçek, Ankara'nın bu direnç gösteren halkıyla tanışmak ister mi? Tabii o istese, Ankaralı bunu ister mi?

11 "Halkoylaması bitecek OHAL kalkacak" diye vaatte bulunan iktidarın ilk icraatı, üç ay OHAL ilan etmek oldu. Acaba buna şaşırarak aklıselim kimse var mı? Halen liberal tezleriyle köşelerinden AKP'yi anlayalım diyen söz gelişi Nuray Mert türü, tüm yaşamını yanılığın üstüne kurmuş yandaşlar, bu duruma da kılıf bulmayı düşünürler mi? Cumhuriyet çökerken, gazetesinin de işgal altında olduğunu görmek gerekmez mi? Yoksa orada da atı alan Üsküdar'ı aştı mı?

12 Acaba AKP yöneticileri ne olursa olsun, ne tür baskı gelirse gelsin onlara boyun eğmeyecek milyonlar olduğunu kavramış mıdır? Bilim yolunda ilerleyen, hukuka inanan, emekçinin hakkını arayacak olan büyük kitlelerin hâlâ dimdik ayakta olduğunu anlamışlar mıdır? Bazısının fitratındaki hırsızlığa, arsızlığa karşı bazılarının fitratında da özgürlük, eşitlik kavgası vermek olduğunu görmüşler midir? O halde tekrar soralım: Ne umuyorsunuz? Bu halk size boyun eğer mi sanıyorsunuz? ■

Öteden beri, ideolojiler çağının sonlandığını söyleyen küresel liberaller için bu tablo da katlanılabilir, olağan elbette. Oysa eğer bir düşünce tutarlılığı, bir irade, inanç yoksa insan ne yapacağını bilemez, savrulur gider... Bugün geride kalan halk oylamasının sonuçlarını tartışarak, esas meseleden yine uzaklaşıyoruz. Yapılan sahiden demokratik bir uygulama mıydı, yoksa göstermelik bir aldatmaca mıydı?

Kılıçdar: Hep yenilir, hep kaçar

Son referandumunu da sayarsak kaybettiği sekizinci seçim. Sonuncusunda çok niyetli değildi ama kazanmaya çok yakındı, rakipleri açıkça oyları çaldı. Açıklama yapmak için saatlerce düşündü. MYK'sini topladı, danıştı, çıktı, "Seçimlere gölge düşürülmüştür" dedi, soru sorulmasına izin vermeden çekip gitti. Halbuki o saatlerde ülkenin yarısı "hırsız var" diye haykırmaktaydı. Ama onun verdiği mesaj "Ne yapalım, bu sefer de böyle oldu, dünyanın sonu değil ya"dan ibaretti.

■ GÖKÇE GİRESUNLU

Son referandumunu da sayarsak kaybettiği sekizinci seçim. Sonuncusunda çok meraklı değildi kazanmaya ama çok yakındı, rakipleri açıkça oyları çaldı. Açıklama yapmak için saatlerce düşündü.

MKYK'sini topladı, danıştı, çıktı, "Seçimlere gölge düşürülmüştür" dedi, soru sorulmasına izin vermeden çekip gitti. Halbuki o saatlerde ülkenin yarısı "hırsız var" diye haykırmaktaydı. Ama onun verdiği mesaj "Ne yapalım,

bu sefer de böyle oldu, dünyanın sonu değil ya"dan ibaretti.

Halbuki kaybettiği bu son seçim biçimsel olarak onun için de dünyanın sonu demek. Bir daha seçim olacak mı belli değil. Partisi olacak mı, olsa bile işlevi ne olacak o da belli değil. Kılıçdaroğlu, ana muhalefet partisinin başına iktidar partisini ayakta tutsun diye atanmış bir memur gibi davranıyor kaybettiği her seçimin ardından. Bu kez de yine öyle oldu.

Öyle tuhaf bir hal ki, Kılıçdaroğlu bugüne kadar kaybettiği tüm seçimlerde, kendisini ve partisini başarılı bulduğunu söyledi ve istifanın söz konusu olmadığını belirtti. Pazar akşamı Türkiye ağır bir hırsızlığın travmasını yaşarken bile Tekin Bingöl adlı CHP vekili "kazanılan tek lider Kemal Kılıçdaroğlu" diye tweet atmaya cesaret edebilmişti. Ruh halleri bu, motivasyonları böyle. Hep kaybediyorlar ama hep kazanıyorlar. Davet edildiği az sa-

yıdaki TV programından birinde sunucu "Evet çıkarsa istifa edecek misiniz?" diye sormuştu geçen hafta. Kılıçdaroğlu, "Evet çıkarsa niye istifa edeyim ki. Biri bana bir gerekçe söyleyecek. Makul bir gerekçe ise biz de istifa ederiz" dedi. Artık onun için kaybetmek, hep kaybetmek ve kaçan olmak bir gerekçe değil.

Son seçimden önce girilen bütün yarışlarda CHP'nin oyu yüzde1 oynamış. Ya yüzde 1 düşmüş ya yüzde 1 artmış. Kemal Kılıçdaroğlu'nun başarı eşiği bu. Her şartta yüzde 1 oynuyor partisinin oyları. Yüzde 1 değişiklik de asla başarısızlık göstergesi değil onun için. O nedenle oy kullanmaya bile tenezzül etmiyor.

■ OY KULLANMAYAN ANA MUHALEFET LİDERİ

Referanduma götürülen son Anayasa değişikliği görüşmeleri mecliste büyük bir itiş kakış içinde geçti. Aylin Nazlı Aka kendini kürsüye kilitledi, tartaklandı, yaka paça oradan indirildi. Küfürler, kavgalar arasında maddeler AKP'nin zorbalığıyla geçirilmeye başlandı. Aylin Nazlı Aka tartaklanırken AKP, MHP ve HDP'lilerin tam kadro hazır bulunduğu tarihi oylamaya katılmayan az sayıdaki siyasi şahsiyetten biri de Kemal Kılıçdaroğlu'ydu. Görünüşe göre değişikliklere şiddetle karşıydı ama oy kullanmaya tenezzül etmiyordu.

■ GÖSTERİRİM HA!

Istanbul'da medya temsilcileriyle buluşan Kılıçdaroğlu, darbenin siyasi ayağının hükümet içerisinde olduğunu savundu ve iktidarda 120 ile 180 arasında ByLock'çu olduğunu öne sürdü. Bu isimlerin açıklanması gerektiğini belirten CHP lideri, "Saklıyorsanız 15 Temmuz'un kontrollü darbe olduğu akla geliyor" dedi. Hâlâ açıklayacak.

Ardından, 'FETÖ'nün gizli yazışma programı olduğu iddia edilen ByLock kullanan 4 AKP'li bakanın ismini "önümüzdeki günlerde açıklayacağını" duyurdu. Kılıçdaroğlu, "Bu dört bakan ve 60'a yakın ByLock'çu vekil ile ilgili önerge vereceğiz ve dokunulmazlıklarının kaldırılmasını talep edeceğiz" diye konuştu. Hâlâ talep edecek.

Sonra, CNN Türk'te katıldığı bir programda, darbe girişiminin bir numaralı ismi olan Cemaat'in Hava Kuvvetleri imamı Adil Öksüz ile ilgili "bildiğim bir şey var" dedi, ancak elinde somut bir bilgi olmadan konuşamayacağını belirtti. Bildiği şey, Adil Öksüz'ün MİT elemanı olduğuydu. Hâlâ açıklayacak.

Bu onun kaydedilmiş ilk oy kullanmama vakası değil. 2010 yılında yargıyı AKP'ye teslim eden Anayasa değişikliği referandumunda da oy kullanmamış, kerhen "evet" demişti. Ama daha önemlisi İstanbul Belediye Başkanlığına aday olduğu seçimde de oy kullanmamıştı. Kendine bile oy atmaya eli varmıyordu CHP liderinin.

EKMELEDDİN VAKASI

Kılıçdaroğlu'nun çevresi sağdan gelenlerle ve siyasal İslamcılarla dolu. ANAP'lı Faik Tunay'ı gözünü kırpmadan vekil yaptı. Tunay vekilken "ben ANAP'lıyım" deme cüretini gösterdi. Mehmet Bekaroğlu'nu kadın kontenjanından PM üyesi yaptı, vekil seçti. Şimdi danışmanı ve yardımcısı. İlhan Kesici'ye bayılıyor, sağ geçmiş olmayana dönüp bakmıyor. 15 Temmuz'dan sonra birtakım danışmanları "FETÖ"cü iddiasıyla tutuklandı. Gıkını çıkarmadı. Yalçın Küçük son seçimde "ön seçim"le gelen vekillerin çoğunun cemaatçi olduğunu iddia ediyor. Aralarından biri hocaya dava açtı, kaybetti.

Gazeteci deyince liberallere koşuyor. Okuryazar deyince Abant toplantılarına katılmış mı bakıyor. Yol açtığı en büyük skandal ise bir yeminli dinciyi bulup cumhurbaşkanı adayı yapması. Ekmeleddin İhsanoğlu'nu kimin bulup halkın önüne koyduğu tartışılıyor hâlâ. Herkes MHP'den biliyor ama ona cumhurbaşkanlığı teklifi götürülen ve MHP'ye öneren Kılıçdaroğlu. Bu ismi açıkladığında partisinden birkaç kişinin dışında hiç kimsenin haberi yoktu. Seçim büyük bir hezimetle sonuçlandı

Kılıçdaroğlu bugüne kadar kaybettiği tüm seçimlerde, kendisini ve partisini başarılı bulduğunu söyledi ve istifanın söz konusu olmadığını belirtti. Pazar akşamı Türkiye ağır bir hırsızlığın travmasını yaşarken bile Tekin Bingöl adlı CHP vekili "kazanan tek lider Kemal Kılıçdaroğlu" diye tweet atmaya cesaret edebilmişti. Ruh halleri bu, motivasyonları böyle. Hep kaybediyorlar ama hep kazanıyorlar.

ve RTE rahatça cumhurbaşkanı seçildi. Aynı Kılıçdaroğlu birkaç ay sonraki TBMM Başkanlığı seçiminde, cumhurbaşkanlığı için önerdiği Ekmeleddin Bey'e oy vermedi! Ekmeleddin İhsanoğlu da CHP'den gelen vekilliği kabul etmeyip MHP'den aday oldu. Çünkü yeminli dinciydi ve CHP'nin dinsizlerden oluştuğuna inanıyordu. Halen MHP vekili ama parti bölünmek üzereyken bile ortalıkta gören yok. Kılıçdaroğlu böylesine yok hükmünde birini bulup halkın önüne koydu.

15 Temmuz dincinin dinciyeye darbe girişiminin ardından çağrılmadan Yenikapı Çıkıntısı'na koştu. Tayyip Erdoğan'a destek verdi. Bir hafta sonra Tayyip Erdoğan ağza alınmayacak sözlerle ona yüklendi. Taksim'de destek mitingi yaptı, tuhaf laflar etti ve ardından AKP, OHAL ilan ederek gerçek bir darbenin altına imza attı.

KILIÇDAROĞLU'NUN GÖREVİ

Herkes Tayyip Erdoğan'ın hızlı yükselişine bakıp arkasında bir siyasi deha arıyor ama gerçek çok farklı. Onu arkasından iten organize bir ekip var. Önünü açan derin bir krizin ortasında erken seçim isteyerek ortağı olduğu

hükümeti sıfırlayan Devlet Bahçeli. Başbakan yapan usulsüz bir seçime cevaz veren Deniz Baykal. "Ekmeleddin skandalı"na imza atarak Cumhurbaşkanı olmasını sağlayan Kemal Kılıçdaroğlu. Bahçeli ona başkanlık kapısını (açabildiği kadar) açarak rolünü tamamladı ve sahneden çekilmeye hazırlanıyor. Tayyip Erdoğan'ın inanılmaz yükselişinde işte böylesi şahsiyetlerin emeği ve alın teri var.

OHAL şartlarında referandum yaptılar. Hayır diyeni tepelediler. Çaldılar, çarptılar, yine de hayır

çıkı. Ülkeyi teslim almaya çalışırken Devlet Bahçeli yanlarında, Kemal Kılıçdaroğlu karşılarındaydı. Akşam saatlerinde oyların alındığı anlaşıldı. Kılıçdaroğlu MYK'sini topladı, ite kaka bir açıklama yaptı; "Seçimlere gölge düşmüştür" dedi ve çekip gitti. Cevap az sonra Tayyip Erdoğan'dan geldi, "Atı alan Üsküdar'ı geçmiştir, uğraşmayın boşuna" dedi.

Bu referandumun ilk dersi belli: Kemal Kılıçdaroğlu ve Devlet Bahçeli yerinde durdukça AKP de yerinde duracak. ■

Davutoğlu'nun Başbakan olduğu zaman. Ankara'da bombalı saldırı olmuş, bir dolu insan IŞİD bombalarıyla paramparça edilmiş. Kılıçdaroğlu, Star TV'de canlı yayında. Davutoğlu ile görüşmesini şöyle anlattı: "İçeride konuşulanları dışarıda anlatsam, Davutoğlu çok zor durumda kalır. Ama arzu ediyorsa, 'Sayın Kılıçdaroğlu içeride konuşulanların tamamını anlatabilir' derse anlatırım. Benim devlet terbiyem izin vermediği için 'Aramızda kalsın' dediği hiçbir konuyu dışarıya taşımadım. Kendi Merkez Yönetim Kurulu üyelerime de anlatmadım, onlar da bilmiyorlar. Ama Sayın Davutoğlu 'İçeride konuşulanları, IŞİD bağlantılarını Kılıçdaroğlu anlatabilir' derse tamamını anlatırım. Hiç merak etmesin. O zaman kim zor durumda kalır, çok daha net ortaya çıkar. Hangi gerekçeyle önlemin alınmadığını ben çok iyi biliyorum. Sayın Davutoğlu 'Bunu açıkla' derse ben bunu da açıklarım" dedi. Hâlâ açıklayacak.

Kılıçdaroğlu üslubu bu. Devletin çıkarları esas, halkın çıkarları imkan oldukça. Bir devlet görevlisi edasıyla konuşması rastlantı değil yani. Kılıçdaroğlu gösterir, açıklamaz!

Türk referandumunu AB'yi fena düşündürüyor

Avrupa'nın orta yerindeki kızgın bıçak

Hileli referandumun sonuçları, özel olarak Avrupa'daki Türklerin oylarının dağılımı ve Türkiye'de ortaya çıkan tepkiler Avrupa'nın emperyalistleri için karmaşık bir tablo yarattı. Türkiye'deki islamcı iktidarın yarattığı yeni durum, tedirgin edici olduğu kadar emperyalistlerin yeni oyunları için de uygun bir zemin sunuyor.

■ **OSMAN ÇITSAY**

Sonuşuz kalmasını kimse bekleyemez. Türkiye çok büyük çünkü ve Avrupa'da ciddi uzantıları var. Türkçe son 55 yılda AB'de resmen kök salmış durumda. Dolayısıyla Batı Avrupa'da yerleşik 5.5 milyon civarındaki Türkiye kökenli bir nüfusun referandum eğilimi, daha doğrusu sandığa giden azınlığın açık Erdoğan desteği, en çok Berlin'i tedirgin etti. Belki tercihlerin Türkiye'yle sınırlı kalmayacağını biliyorlar, ondan. Endişeliler ve bu duygularını gizlemiyorlar.

Mesele ortada: Almanya'da yaşayan ve Türk pasaportuna sahip seçmenlerin yüzde 63'ü Erdoğan'dan yana oy kullandı. Referanduma katılım oranı yüzde 46 gerçi, yani her iki kişiden biri, hatta daha azı, sandığa gitmedi, ama yine de bu "despota aşk"

eğilimi heyecan yarattı.

DESPOTA AŞK

Tüm Avrupa'yı temsil edecek şekilde Alman gazetelerinin 18 Nisan tarihli birinci sayfaları durumu açık ediyordu aslında. Paskalya nedeniyle günler sonra yeniden ilk kez 18 Nisan'da bayilere ve abonelere dağıtılan gazeteler, Türkiye'deki işlerin bir despotun eline baktığını bildiren bir anlayışla manşetlerini oluşturmuştu. Medya büyük bir tedirginlik kaynağı halinde çalışmaya başladı. Çünkü binlerce kilometre ötedeki bir coğrafya değil, içeride tüm dengeleri altüst edebilecek bir nüfus yoğunluğu, saldırgan bir İslamcılığın etki alanında bulunduğu Berlin-Paris hattına bir nefes aldırdı.

Referandum sandıklarıyla İslamcı Ankara'nın oynadığı oyun, o kadar aleni ve çirkindi ki, bunu geçiştirmenin mümkün olmadığını hemen ortaya çıktı. Avrupa'nın rahatsız olduğu, Türkiye'deki halkın da yarı yarıya yüz çevirmeye başladığı bir despot veya dikta-törün oyunlarıydı sahnedeki. AB Komisyonu hemen "saydam incelemeler" yapılmasını istedi. AB Komisyonu Sözcüsü Margaritis Schinas, özellikle idam cezasının AB için "tüm çizgilerin en kırmızısı" olduğunun altını çizme ihtiyacı duydu. İdam için atılacak adımın Türkiye'nin Avrupa devletler ailesinden uzaklaşması için açık bir sinyal olacağını bildirdi. AGİT, bu sonucu sineye çekemeyeceğini duyurdu. Avusturyalı Yeşiller'den, Avrupa Konseyi adına Türkiye'deki referandumu izleyen gözlemci Alev Korun, 2.5

milyon oyun manipüle edildiğini, itirazların boyutlarının sonuçları da değiştirebileceğini "bağırdı".

Şaibeli seçim, AB'ye gerçekten rahat bir nefes aldırdı. Erdoğan'ın hareket alanının, Avrupa'daki sandıklardan çıkan desteğe rağmen, daralmaya başladığını gözlediler.

Friedrich Engels'in 124 yıl önceki uyarısını AB burjuvazisinin aklının bir yerlerinde hâlâ taşıdığını düşünebiliriz: Danielson'a yazdığı 17 Ekim 1893 tarihli mektubun sonunda "Es gibt kein großes historisches Übel ohne einen ausgleichenden historischen Fortschritt" diyordu Engels. Biraz arkaik bir Türkçeyle "Hiçbir büyük tarihi fenalık yoktur ki, onu dengeleyen bir tarihi ilerleme olmasın" diye çevrilebilir. Tekelci sermaye, muhtemel tepkilerin dizginlenmesi konusunda son

EKONOMİNİN REFLEKSLERİ: PIYASA ENDİŞESİ

Alman ekonomisinin en üst düzeydeki temsilcileri endişelerini gizlemedi. Bunda Türkiye'nin en büyük dış ticaret partnerinin Almanya olması bir rol oynuyor tabii. Ama Alman sanayicilerin meseleye bir pazar kırılması olarak baktığı da sır değil. Alman sanayiciler açıkça Erdoğan'ın hızla Avrupa'nın temel değerlerinden uzaklaştığını savunuyorlar. Biz, bunu "piyasa endişesi" olarak tercüme edebiliriz.

Federal Alman Sanayi Birliği (BDI) Başkanı Dieter Kempf, referandum sonucunun kendisini çok endişelendirdiğini belirtirken, "Türkiye yabancı doğrudan yatırımlara bağımlı durumda. Bu yatırımlar geçen yıl yaklaşık üçte bir oranında düştü" diye konuştu. Türkiye'nin 37 milyar avro ile Almanya'nın en büyük 20 ticari partneri arasında yer aldığını hatırlatan Kempf, Türkiye'de 6 bin 800'den fazla Alman şirketinin faaliyet gösterdiğini, Türkiye'nin en önemli dış ticaret partnerinin ise

Almanya olduğunu hatırlattı. Kempf, "Erdoğan, ülkesinin ekonomik çıkarı için, Avrupalı ortakların güven zeminini aşındırmamalı" dedi.

Ekonomi medyasında yer alan haberlere göre, Alman Sanayi Ticaret Odaları Birliği (DIHK), iki ülke arasındaki geleneksel olarak çok iyi ekonomik ilişkilerin, daha geçen yıl güven vermeyen siyasal durum yüzünden önemli ölçüde soğuduğunu vurguladı. Alman Dış Ticaret Birliği (BGA) Başkanı Anton Börner, referandum sonucuyla ilgili "büyük endişeleri olduğunu" gizlemedi. Börner, Türkiye'nin en büyük dış pazarı olan AB'den uzaklaştığını, son aylarda ekonomik ilişkilerin üzerine ek ağır yükler bindiğini hatırlattı.

Almanya merkezli büyük sermayenin Türkiye ve çevresinde kara bulutların dolaştığını gördüğü, referandum endişeleriyle bir kez daha ortaya çıktı.

derece tedirgin. Bu tür hilelerin büyük ve sınır aşırı radikal tepkiler doğurmasından, hatta AB'nin kalbindeki kırılma istikrarı da bozmasından ve "Avrupa emperyal demokrasininin" temellerini oymasından korkuyor olabilir Avrupa ve Alman siyaset sınıfı. Berlin'in, belki de bu nedenle hemen her köşesinden Ankara'ya eleştiri yağıyor.

Ancak Başbakan Merkel ve kadrosu, Ankara'dan kolay kolay vazgeçmeyeceklerinin altını çizmeyi ihmal etmiyor. Örneğin Savunma Bakanı Ursula von der Leyen, referandum sonucu ne olursa olsun Türkiye'yi gözden çıkarmaya niyetli olmadıklarını bildirdi. Kadın "Savaş Bakanı", NATO içinde Türkiye ile daha rahat "değerler tartışması" yapılabileceğini belirtti ve Erdoğan'a "Bizi ortak güvenlik çıkarları birbirimize bağlıyor" hatırlatmasında bulundu.

TÜRKİYE BİLMESİ

Yeşiller Partisi Eşbaşkanı Cem Özdemir, çok açık sözlüydü: Türkiye'nin artık güvenilir bir NATO müttefiki olmadığını kaydederken, Ankara'nın da ittifak yükümlülüklerini yerine getirip getiremeyeceğinin belirsizliğine dikkat çekti. Türk asıllı Yeşil politikacı, NATO'yu korumak için Ankara'yı sarsmak gerektiğini düşünüyordu.

Almanya'nın en yetkili isimleri bizzat doğrudan ve bağlayıcı yorumlardan kaçındılar, ama "B takımını" üzerinden epey bir sinyal verdiler. Merkel geçiştirdi dedik, Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel de

AB ile müzakerelerin kesilmesinin gündemde bulunmadığını, ancak "ıdamın elbette kırmızı çizgi olduğunu" bildirdi: "Bu adım Avrupa rüyasının bitişi olur."

Merkel'in bir dönem çok yakınında bulunan ve iktidar partisi CDU'nun hâlâ sözü dinlenir isimlerinden Wolfgang Bosbach, "Bu Türkiye'nin artık AB üyesi olabileceğinin düşünülmemesi gerektiğini" kaydetti. Türkiye'ye AB'ye intibak için yapılan parasal yardımların mülteciler sorununa temellerine yönelik çözüm çalışmalarına aktarılmasını istedi. Avusturya Dışişleri Bakanı Sebastian Kurz, referandum şaibelerini merkeze koyarak, AB üyeliğinin gerçekleştirilmeyeceği bir Türkiye'ye parasal yardımda bulunulmaması gerektiğini savundu.

İşaret fişeği Merkel'in her anlamda sağ kolu sayılan Federal İçişleri Bakanı Thomas de Maiziere'den geldi: Referandumdaki "düzensizliklerin" açıklığa kavuşturulmasını isteyen bu politikacı, adil ve temiz bir seçim yapıp yapılmadığının, "Türkiye'deki koşullarda ne kadar mümkünse o kadar", belirlenmesini istedi.

Türk medyasının şeytanlaştırdığı isimlerden Sol Parti milletvekili Andrej Hunka, özellikle Kürt bölgelerindeki ağır atmosferi ve yoğun baskıları hatırlatarak "Ne özgür ne de adil bir seçimden söz edilebilir" dedi. Bu siyasetçinin saptamalarına karşı yoğun bir Türk saldırısı örgütlendiği biliniyor. Adama demediklerini bırakmadılar.

Alman Dışişleri Bakanlığı bünyesindeki bir tür devlet

ALMANYA'DAKİ TÜRKİYE KÖKENLİ TOPLUM SAĞCI MI?

Almanya'daki sandık sonuçları, özellikle Alman sağındaki Türk kuşkusunu derinleştirdi. İslamcı Ankara ve İslamcı, hatta medyada artık açıkça "despot" ve diktatör olarak çizilen Erdoğan'a Almanya'daki referandum sandıklarından çıkan yüzde 63'lük destek, ortamı kararttı.

Federal Hükümette Entergasyondan Sorumlu Devlet Bakanı konumundaki Aydan Özoğuz, Erdoğan'ın otoriter yönelimine sadece bir azınlığın destek verdiğini söyledi.

Aslında son aylarda büyük yer değiştirmeler yaşanmadı.

Örnekler ortada. Son olarak geçen yılın sonunda Essen'deki Türkiye ve Uyum Araştırmaları Merkezi Başkanı Hacı Halil Uslucan, ayrıntılı bir siyasi eğilim dökümü vermişti. Buna göre, Almanya'daki Türkiye kökenli topluluğun yüzde 70'i SPD'ye yakın olduğunu belirtiyor. Yeşiller'in yüzde 13,4 ile ikinci, Sol Parti'nin de yüzde 9,6 ile bu topluluk nezdinde üçüncü büyük siyasi güç olduğu anlaşılıyor. Angela Merkel'in partisi CDU'nun, Bavyera'daki kardeşi CSU ile beraber, Türklerin sadece yüzde 6,1'i için siyasi bir çekim merkezi oluşturabildiği gözleniyor.

Ama Almanya Türklerinin en az yarısı Türk gericiğinin çekim alanında bulunuyor. Bu, geçmişte böyle değildi.

bakanı olan Avrupa Müsteşarı Thomas Roth da itidal tavsiye edenlerdendi. Temsili bir niteliği vardı basına yaptığı açıklamaların: Seçimin Almanya'da da bitmesine sevindiğini gizlemedi: "Türkiye'nin Almanya ve AB'ye, bizim de istikrarlı bir Türkiye'ye ihtiyacımız var. Almanya'da 3 milyon Türk kökenli insan yaşıyor. Bunların sözel olarak da silahsızlandırılması gerekiyor." Erdoğan'ın idamda ısrar ederse sonuçlarının ne olacağını iyi bildiği görüşündeki Roth, Türkiye'nin, böyle bir durumda, 60 yıldır üyesi olduğu Avrupa Konseyi'nde kalamayacağını

hatırlattı. Bu idamın tam bir zoka olduğu anlaşılıyor.

Berlin, Erdoğan'ın şaibeli başarısının kendisinin eline büyük kozlar verdiğini, ama Almanya'nın içinde tuhaf ve kızgın bir bıçağın da İslamcılıktan güç alarak birçok noktaya değdiğini gördü. Trump ve Putin'in "tebriklerine", Berlin-Paris hattının hemen katılmaması, şaibelerin temizlenmesi için çağrıda bulunmalar falan, başlı başına bir mesaj. Ankara, Berlin'in endişelerini gideremez, ama bu endişeleri de kullanmak zorunda. İş iyice karışmış görünüyor. Herkes tedirgin. ■

Sarayın buldokları saldırıda

Gerçek fikirleri, inançları ne bilinmez. Ama şaibeli seçimin arkasından çok sert mesajlar paylaştılar sosyal medya hesaplarından. Ömer Turan o gece yürüyenleri açıktan tehdit etti. Cem Küçük, “evet çıktı ama savaşa hazır olun” çağrısı yaptı. Fakat seçimde ortaya çıkan manzara ne savaşa ne tehdide cevaz verecek mahiyetteydi. İktidar ancak çalıp çırparak “evet” çıkarabilmişti. Ayrıca oyları çalınanların çok öfkeli olduğu hemen o gece ortaya çıkmıştı. Tehditçi memurlar da o öfkeden paylarına düşeni sıcağı sıcağına peşin olarak alacaktı.

Ülkede artık yeni nesil bir gazeteci tipi var. Onlara gazeteci demek de doğru değil aslında. Kendilerine birer köşe verilen veya köşeye yazmaya memur edilen tetikçilerden söz ediyoruz çünkü. Hal böyle olunca ortada bir fikir veya yazı olmuyor çoğu kez. Yazdıkları günün mana ve önemine binaen edilmiş küfürler ve tehditlerden ibaret.

Onların açtığı yoldan artık siyasi şahsiyetler de giriyor. Referandumun ardından patlak veren Devlet Bahçeli-Mehmet

Tezkan atışması da böyle. Bahçeli, referandumun kaybedeninin MHP olduğunu yazan Milliyet gazetesi yazarı Mehmet Tezkan’a Meclis kürsüsünden ağır hakaretler etti. Bahçeli’nin “Bre kemiksiz, bidon” diyerek hakaret ettiği Mehmet Tezkan, kendisinin bu yargıda yalnız olmadığını, “iktidara yakın gazetecilerin ekranda başka, dost sohbetlerinde başka konuştuğunu” söyleyerek yanıtladı Bahçeli’yi. Tezkan, “Referandum yüzde 51.4’e 48.6’yla bitti ya. Ekranda, ‘Gayet normal’,

sohbette “Türkiye bu oy oranıyla yapılacak rejim değişikliğini taşıyamaz. Keşke evet veya hayır anlamlı bir oranda olsaydı. Bu sonuç tartışmayı bitirmeyecek” diyorlar” diye yazdı.

Tezkan’ın yazdığı da teyit ediyor ki yeni nesil gazeteci inandığını ya da gördüğünü yazmıyor. Kendine dikte edileni, emredileni yazıya döküyor. Zaten yazdıkları gazeteler de sarayın havuzunda. Bu tuhaf haller, vaziyetin zikre yansımaları. Nitekim AKP’nin referandum ortağı Devlet Bahçeli’ye destek

Sarayın nöbetçi tetikçilerinden Ömer Turan’dan geldi. Kararlıydı, Bahçeli’yi yedirmeyecekti.

Gerçek fikirleri, inançları ne bilinmez. Ama şaibeli seçimin arkasından çok sert mesajlar paylaştılar sosyal medya hesaplarından. Ömer Turan o gece yürüyenleri açıktan tehdit etti. Cem Küçük, “evet çıktı ama savaşa hazır olun” çağrısı yaptı. Fakat seçimde ortaya çıkan manzara ne savaşa ne tehdide cevaz verecek mahiyetteydi. İktidar ancak çalıp çırparak “evet” çıkarabilmişti. Ayrıca oyları çalınanların çok öfkeli olduğu hemen o gece ortaya çıkmıştı. Tehditçi memurlar da o öfkeden paylarına düşeni sıcağı sıcağına peşin olarak alacaktı.

Herhalde amirleri kulaklarını çekmiş olacak ki bir gün sonra verilen o sert mesajların yerini uzlaşma çağrıları aldı. Cem Küçük “hepimiz kardeşiz” dedi. “Zor bir dönemeçteyiz, bir darbe isteniyor” diyen Küçük, kendi yaptığı kışkırtma girişimlerini göz ardı ederek “Asla farklı toplum kesimlerine düşman

olmayın. Darbecilerin isteği bu" diye yazdı. Küçük daha da alttan alarak "Kürtler de Aleviler de gayrimüslimler de laikler de kardeşimizdir, canımızdır. Tek düşmanımız darbeci kafadır" dedi, ortalığı yatıştırmaya çalıştı. Fakat işaret ettikleri arasından hiçbir kişi Küçük'le kardeş olmaya yanaşmıyordu.

ODATV DUVARINA TOSLAYINCA

Fakat yeni nesil gazetecilerin motivasyonları o kadar güçlü olmalı ki duvara toslamalarına rağmen bir yandan da tehdit etmeyi, hedef göstermeyi sürdürüyorlar. Savaş çağrısından çark eden Cem Küçük'ün hedefinde muhalif yayınlar vardı. "OdaTV, Evrensel, Sözcü vb insanları sokağa çağırıp ortalığı karıştırıyor" diye yazdı. OdaTV FETÖ tarzı kara propaganda yayını yapıyordu ve Küçük de onları uyarıyordu.

OdaTV'nin bu tehdide tepkisi onun hiç beklemediği şekilde oldu. OdaTV, Cem Küçük'e itirafçı olup FETÖ kimliğini örtme çaba-

sından kurtulma çağrısı yaptı. OdaTV'nin çağrısında şöyle deniyordu: "Biliyoruz ki; Cem Küçük kripto Fethullahçı'dır. Yazdıklarının hepsi FETÖ mensubu Ali Fuat Yılmaz - Nazmi Ardic - Zekeriya Öz üçlüsünün hazırladığı 'Ulusal Medya 2010' adlı sahte dokümanın aynıdır. O 'Ulusal Medya 2010' ki, sahte olduğu daha geçen hafta bir kez daha kanıtlandı ve OdaTV Davası beraatla sonuçlandı. Belli ki, Cem Küçük 'abilerinin' kurduğu kumpasın çökmesine üzülmüş. Zira FETÖ dün ne yazdıysa, bugün Cem Küçük onu yazıyor. Aslına bakılırsa, şaşırılmamak lazım... Öyle ya, biz onun Fethullahçı polis, istihbaratçı ve savcılarla işbirliğini biliriz. Onların kumpaslarını ve FETÖ'yü hem TV ekranlarından hem de köşelerden nasıl övdüğünü arşivlerden hatırlarız. Cem Küçük'ün tüm ipliğini pazara çıkaracağız."

Bu çağrının ardından Nihat Genç de saray tektikisi gazeteciye çok

ağır bir yazı kaleme aldı. "Hukuku senden mi öğreneceğiz çakma komiser" başlıklı yazıda şöyle deniyordu: "Halkı soymuş, gasp edilmiş ekranlarda birtakım gestapolar peyda etti ona buna tehditler savuruyor. Hepsinin ötüne saray mührü vurulmuş akıllarınca bizleri susturacaklar. Dün de kalkmış 'OdaTV'yi uyarıyorum' diyor. Sen kimsin? Boyun ne posun ne? Bilgin ne kültürün ne? Makamın ne? Ne iş yaparsın? Vatanseverliği senden mi öğreneceğiz saray maymunu! Hukuk'u senden mi öğreneceğiz çakma komiser! Sana adam demek insanlığa iftiradır. Her önüne gelene posta koymayı hangi dinden öğrendiniz?"

KARAALIOĞLU VE ÖMER TURAN'IN RUH HALİ

Cem Küçük bu üslubu kullanan tek gazeteci değil. Mustafa Karaalioglu referandumdan çok tartışmalı bir sonuç çıkıp insanlar sokağa dökülünce çok rahatsız oldu. "Referandum sonucu ayarlarını bozdu. Batılı istihbarat teşkilatları Türkiye'de yeni oyun peşinde. Bu ülke yeni bir Gezi terörüne izin vermez" diyerek sokağa çıkanları tehdit etti.

Ömer Turan ise hırslıdan bilmediği konulara girip Kılıçdaroğlu'nu Sorosçu Tesev'in kurucularından biri

olduğunu hatırlattı. Derin NATO, Soros, FETÖ, BND, PKK ve CHP Erdoğan'ı sokakta devirerek Türkiye'yi Suriye'ye dönüştürmek istiyordu. Ömer Turan bunları yazarken Soros'un Türkiye memuru Can Paker'in Anayasa değişiklik teklifini hazırlayan ekibin içinde olduğunu unutmuştu.

Tuhaf bir gazeteci nesli bu. Bütün geleceklere sarayın varlığına bağlı. Saray olmadığında kös kös köylerine döneceklerinin bilinciyle motive ediyorlar kendilerini. Ancak hem cahiller hem de kime ne zaman saldıracıklarını bilmiyorlar. Dün sahipleri dizginlerini çekmiş olmalı ki birdenbire sustular. "Hepimiz kardeşiz" havasında lar şimdi. Bu hava referandumla düştükleri durumdan bir çıkış yolu bulana kadar devam edecek gibi. ■

BUNLAR DA ÇUVAVALAR!

Referandum öncesinde ve sonrasında oldukça yumuşak bir üslup tutturmuş ve "Buldok"lardan daha kalifiye alan yandaş gazeteciler de var. Çok ses çıkarıyorlar ama icraatları bambaşka. Abdülkadir Selvi ve Akif Beki ilk akla gelenler. Sözcü'den Haber Türk'e geçen ve artık sadece dedikodu yazmaya özen gösteren Oray Eğin adı geçen bu gazetecilerin "gizli hayır'cı" olduğunu iddia etmişti. Cemil Barlas'ın "Evet", Emin Çölaşan'ın "Hayır" demesinin artık haber değeri bile taşımadığını, zira bu isimlerin oylarının renginin oldukça açık olduğunu ifade eden Eğin, "Ama

hemen her zaman oy açıklamanın altında da bir niyet var: Fatih Çekirge aslında Hürriyet'in yayın yönetmenliğine 'Evet' diyor, İrfan Değirmenci ise 'Hayır' diyeceğini açıklamasıyla laik mahalleden garanti birkaç puan topluyor" diyerek, çarpıcı ifadelerle imza attı.

AKP yandaşı gizli hayır'cılar ise şunlar:

AKİF BEKİ: Bir önceki referandumda "Yetmez ama evet..."

dediği için pişman olduğunu yazdı. Yani o da kandırılmıştı. Yazının geri kalanında da "Baskı altında hissetmeyin, ister 'Evet' ister 'Hayır' deyin ama düşünerek oy verin" diyordu. Hayır demiş olma ihtimali yüksek.

ABDÜLKADİR SELVİ: Bir açıdan hükümetin Hürriyet'teki temsilcisi. Temkinli bir çizgi izledi

kampanya boyunca. Başından beri "evet" oylarının garanti olmadığını söyleyip hükümeti uyarıyordu. Bunda

belki de hayırcı olmasının etkisi vardı.

ENGİN ARDIÇ:

"Yetmez ama evet"çi olduğunu yazdı ama oy atmak için evinden çıkmayacağı genel kanı. Ardıc "gizli" boykotçu.

Meslek okulu öğrencileri bir araya gelmeli, konuşmalı, tartışmalı, işi aramalı, piyasasını, arkadaşlarına tapmalı. Meslek öğrencileri sosyalizm geleceğini başkalarının bırakamaz. Geleceğimizi kendi ellerimizle karmak dışında bir çaremiz yok.

MESLEK OKULU ÖĞRENCİLERİ 'YETER ARTIK' DİYOR...

GELECEĞİMİZ KENDİ ELLERİMİZDE!

Hendüz eğitimimiz bitmeden, sonu gelmez bir sömürü mekanizmasının içerisine atıyoruz. Somunda bizi ne mi bekliyor. Bedava çalışmak anlamına getirilen staj, zorunlu çıraklık eğitimi, üç kuruş ücret karşılığında 'büyük' şirketlerde çalışma 'ayrıcılığı'...

Üstelik hepsi, sözde "tyt bir gelecek" için bizlere dayatılıyor. Peki bu tezgahın sorumluları kimler? Ve bu düzen 'böyle gelmiş böyle gider' mi? Hayır, böyle gitmez! Meslek okulu öğrencileri, "Geleceğimizi sadece bizim mücadelemiz kurtarabilir" diyor.

Sokcu*
MESLEK LİSELİLER

SINIF NE YANA DÜŞE

Meslek eğitiminde de patronların çıkarları bir yanda, genç emekçilerin geleceği öbür yanda. Üstelik mazuniyetten sonra "tyt bir gelecek" garantisiz.

Rahat bir erkek yaşamak, sağlıklı bir hayat sürmek, ücretleri bir sosyal hakların ortak imdadıdır saydıklarımız şahidli olunmalı. İnsanın hayatı da öğrendiği Bu geçişin bir parçası olarak meslek okulu. Ama bu işler bir meslekçi işi değil, ama tyt bir yapının bitteli bu hayatı için mah. Çünkü bu işin sonunda "tyt bir gelecek" gibi görülmüyor. (Sadece koca koruyucuların işi değil miyiz?) verirken, karşılığında bir "sadece" alıyoruz. Her gün iş verdiğimizde bir "sadece" alıyoruz. Her akşamdan, insanın ne zaman bile geleceğini düşünmüyoruz. Müdürlüğü için eğitim de cabası, ne tarafa, ne tarafa, ne de meslekçi.

İnsanlar yapmıştır. İnsanın bir sonucu olarak meslek okulu piyasaya daha yitirdiği hale getirmiş, patronun saltanatına uygun fikirler. AKP'nin ideolojik ve siyasal olarak 80 dar- baskı söylemlerini, Arma ailesi mevcut olan staj köçmenleri ağırlayanmış. Eğitimci nitelikte, idareci nitelikte.

Tablo 1: Özel Meslek ve Teknik Liselerin Sayısı

Eğitim Yılı	Özel İse	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
2011-2012	45	4.348	609
2012-2013	126	17.854	2.181
2013-2014	426	54.153	7.472
2014-2015	826	75.890	10.260
2015-2016	818	99.217	13.004

Tabloda görüldüğü gibi özel meslek liselerine okuyan öğrenci sayısı yaklaşık yüzde 2200 artışla bu durumda okuyan öğrencilerin sayısı yaklaşık yüzde 100 artmıştır.

EZ' DİYORUZ?

En bir parçası olarak geleceği korumak. Bir mücadele geleceğimizi korumak. Çirkinlikler ve spor faaliyetleri yapılmamalıdır. Geleceğimizi korumak için çabamız olmalıdır. Bu sınıfların eğitim sistemi bir sorun değil, sorun değil. Çünkü bizim geleceğimiz için çabamız olmalıdır. Çünkü bizler için çabamız olmalıdır. Çünkü bizler için çabamız olmalıdır.

LENMEK ZORUNDAYIZ

Yer fabrikalar, atölyeler, tesisler, stajyerler, emekçiler, geleceğimizi korumak için çabamız olmalıdır. Çünkü bizler için çabamız olmalıdır. Çünkü bizler için çabamız olmalıdır.

MESLEK İNANIP İNANMAMAK MI?

İnanıp inanmamak meselesi, emekçi sınıfının geleceği meselesidir. Çünkü emekçi sınıfının geleceği meselesidir. Çünkü emekçi sınıfının geleceği meselesidir.

PATRON DOLUSU

Patronlar için meslek okulu, emekçi sınıfının geleceği meselesidir. Çünkü emekçi sınıfının geleceği meselesidir.

MESLEK LİSESİ GAZETESİ ÇIKTI!

ERDOĞAN UZLAŞIRSA MEMLEKET NEFES ALIR MI?

9 dokuz maddede REFERANDUM VE ÖTESİ Kemal Okuyan

1. YIKTI... YERİNE KOYAMADI

Referandumun hiç tartışılmayacak sonucu, Erdoğan'ın kafasındaki Türkiye'yi hayata geçirmesinin mümkün olmadığıdır. Hep söylediğimiz gibi, AKP 1923'te yola çıkan Cumhuriyet'i karşı-devrimci hamlelerle ortadan kaldırmış ama yerine yenisini koyamamıştır, koyamayacaktır. Referandum, bu gerçeği bir kez daha teyit etmiştir.

2. ERDOĞAN KAYBETTİ

Referandumun kaybedeni Erdoğan ve bir bütün olarak AKP'dir. Büyük kentlerin neredeyse tamamını ama özellikle Ankara ve İstanbul'u kaybetmişlerdir. Arsızca hayata geçirdikleri hile ve dolan ile elde ettikleri sonucu başarı diye pazarlamaya kendilerinin bile hali yoktur. Kılıçdaroğlu referandumda gölge düştü diyordu; bu saçmalaktır. Referandum AKP açısından zaten yitirilmiş meşruiyetin bir kez daha ortadan kalkmasıdır. İnandırıcılıklarını, psikolojik üstünlüklerini, özgüvenlerini kaybetmişlerdir.

3. AMA HALK HENÜZ KAZANMADI

AKP kaybetmiştir, halk ise henüz kazanmamıştır. Referandumda "resmi" olarak HAYIR çıksaydı da halk kazanmış olmayacaktı. Örgütsüz bir halk kazanamaz. Referandum süreci halkın örgütlenmesi, mevzi kazanması için bir zemin, uygun bir atmosfer yaratmıştır. Bu en iyi şekilde değerlendirilmelidir.

4. BAŞKANLIK TAYYİP'İN İCADI DEĞİL

Türkiye'de Başkanlık sistemini isteyip yıllar önce gündeme getirenler büyük sermaye gruplarıdır, uluslararası tekellerdir. Referandumda oylanan, özünde bu isteğin kendisidir. Lakin Erdoğan bir yandan kendi derdinde olduğundan konuyu abartmış, sermaye çevrelerinde de kaygı yaratan unsurlar eklemiştir. Dahası Erdoğan'ın kendisi uzun süredir dünyanın egemenleri açısından kaygı ve sıkıntı kaynağıdır.

5. PATRON OLMAK DA ZOR İŞ VESSELAM!

Aslında sermaye dünyası Erdoğan'la da Erdoğansız da yapamamaktadır. Yıllardır iyi kontrol edilen ve daha az kutuplaştırıcı bir Erdoğan hayali kurmuş ama bunu elde edememişlerdir. Zaten onlara (emekçilerin cehennemi olan) arzuladıkları cenneti verebilmek için yasa, kural tanımayan birine ihtiyaçları vardı ve hâlâ var. Öte yandan Erdoğan yarattığı tepki ile sermayenin düzenini de riske atıyor. Referandumla ortaya çıkan siyasi-ideolojik haritadan dehşete düşmeyecek bir büyük patron düşünemeyiz bile.

6. "UZLAŞ BAK FENA OLUR"

O zaman en iyi bildikleri yöntem geri döndüler: şantaj ve pazarlık. Referandumun sonucu (YSK'nin açıkladığı sonuç anlamında değil, ortaya çıkan direniş tablosu anlamında) halk için iyidir. Nedenlerini anlattık. Ancak bu sonucun emperyalistler, büyük sermaye için de iyi olduğunu unutmamak gerek. 16 Nisan akşamı TÜSİAD, ABD, Almanya, AKP içindeki "akil" unsurlar Erdoğan'ı "uzlaşma"ya çağırırken ne yaptıklarını biliyordu. Kılıçdaroğlu'nun herkesin tepkisini çeken tuhaf davranışları da aynı aklın ürünüdür: Erdoğan'ı tavize zorlamak.

7. 'REİS GEL SEN BİZİ DİNLE'

Erdoğan'ın taviz dışında seçeneği yok. Yönetemez. Çevresindeki herkes, Binali dahil, kulağına bunu fısıldıyor. Ancak Erdoğan uzlaşmayı, geri adım atmaya pek beceremiyor. Bazen atıyor ancak bunu bir yere bağlayamıyor. Şimdi Erdoğan'a bunu bir yere bağlamamanın sonuçları da açık bir biçimde fısıldanıyor.

8. HALK İÇİN KOPUŞ GEREKİYOR

Bu tablo hemen netleşmeyebilir. Ancak soru şudur: Biz ne yapmalıyız? Gelinen aşamada bu soruya yanıt verirken kritik bir kavram merkeze konmalıdır: Kopuş. Türkiye'de emekçi halka uzlaşan bir Erdoğan'ın en az uzlaşmayan bir Erdoğan kadar kabul edilemez olduğu anlatılmalıdır. Bu uzlaş, sermayenin, emperyalizmin uzlaşısıdır, burada halka, halkın çıkarlarına yer yoktur. Uzlaşmayı arayan çözümler, vicdanımızı karanlığa alıştırma girişimleridir. Bu girişimlerden kopulmalıdır.

9. SON SÖZ: ÖRGÜTLÜ MÜCADELE

Kopuş, bugünkü siyasi dengelerde sabır işçiliğini gerektirir. Referandumda halk kazanmamıştır, sol da kazanmamıştır. Erdoğan kaybetmiş, halk için bir fırsat ortaya çıkmıştır. Bu fırsatı emperyalistler, açgözlü asalak sermaye sınıfı çalıp kendi adlarına değerlendirmek için hiç zaman yitirmedi. Bizimse bir yandan teslimiyetçi, "aman hemen uzlaşılsınca" saçmalıklarla, bir yandan da eylem goygoyuyla solu figüranlığa mahkûm etme girişimlerine karşı uyanık olmamız gerekiyor. Örgütlülüğe çağrı, mücadelenin örgütlü ve hedefli biçimine çağrıdır; diğer türlü başarısızlık ve bir olasılık hezimetidir. Sistemin bugünkü tikanışı SOSYALİZMİN GÜNCELİNİN fizik ve matematik kanıtıdır. Tarih bilimi ise zaten bizden yanadır; her zaman!

İLAN EDİLEN SONUÇ GEÇERSİZDİR HALKIN İRADESİNE BOYUN EĞİN

AKP gericiliği, hileyle, hurdayla, zorbalıkla yürüdüğü yolda halkın duvarına çarpmıştır. Referandum sonuçları geçersizdir. Kağıt üzerinde varılacak sonuç, kağıt üzerinde bile kalmayacaktır. Çağrımız halkımızadır, şimdi örgütlenmenin, örgütlü hareket etmenin zamanıdır. Hileye, hurdaya, zorbalığa direnerek oluşturduğumuz mevzilerimizi kalıcılaştıralım. Halk boyun eğmez. Halk düşmanlarına boyun eğdirelim. Başkanlığa Karşı Halk Komiteleri'nde toplanalım.

16 Nisan gecesi ilan edilen referandum sonuçlarının hiçbir meşruiyeti yoktur.

Referandumdaki hırsızlık ve usulsüzlükler oylama gününden beri her gün her saat yeni kanıtlarla ortaya çıkıyor.

Bir kez daha söylüyoruz. Referandumdan HAYIR çıktı, iktidar elindeki YSK'yi ve AA'yı kullanarak bir oldu bitti ile Erdoğan'ı balkona çıkarıp, başkanlık konuşması yaptırmaya kalktı.

Türkiye'nin onurlu, dürüst insanları böyle geniş çaplı bir sahtekarlığı kabul etmez. Arsızca, poz vererek, meydan okuyarak, "biz kural tanımıyoruz" diyerek kabul ettireceklerini sandılar. Büyük bir yanlış yaptılar.

Buna boğun eğilmeyeceği açıktı.

Şimdi çıkıp "demokratik süreç, milli iradeye saygı duyuyorlar. Kendi iradesine sahip çıkan, hileli referandumu sorgulayan milyonlarca kişiye darbeci demeye bile başladılar.

Darbe yapmayı siz iyi bilirsiniz. NATO ile, emper-

yalist ülkelerle, uluslararası tekellemelerle bir olup halkımıza kazık atmayı özellikle iyi bilirsiniz.

Avrupa Birliği'ne bu ülkeyi nasıl teslim ettiğinizi hatırlıyor musunuz? Havai fişeklerle kutlama yaptınız.

Biz komünistler ise "kahrolsun AB emperyalizmi" diyerek mücadele ediyorduk.

NATO'yla, ABD emperyalizmiyle mücadele eden de bizdik. Siz işgallere ortak oluyordunuz.

Halkın kendi hakkını aramasını lekeleyenlere "bunların arkasında Almanya var, büyük sermaye var" diyenlere pabuç bırakmayız.

AKP'yi Türkiye'de iktidar yapan büyük patronlardır. ABD'dir, Almanya'dır. Güçlü emperyalist ülkelerdir. Şimdi bu güçlerle sorunlar yaşıyorlar.

Şundan emin olun: Erdoğan ve ekibi, bu güçlerin "getirdiğimiz gibi götürülim" dememesi için, bunların desteğini yeniden almak için her tür ödünü vermeye hazır.

Büyük ihaleler, yeni özelleştirmeler, yeni serbest bölge anlaşmaları, muafiyetler, ayrıcalıklar... Bunların hepsi halkımızın, ülkemizin zararına.

Buradaki pazarlıkların, bizim hak arayışımızla bir ilgisi yoktur. NATO'cu olan, AB kapılarında yalvaran, büyük tekellemelere memleketimizi talan ettiren AKP'dir. Biz emekçi halkı temsil ediyoruz.

Biz emperyalizme, tekellemelere, sömürücülere, laiklik düşmanı gericiliğe karşı bayrak açtık. Bizim tarihimiz, bunlara karşı mücadelenin tarihidir.

Darbeymiş, komploymuş, boş verin!

İyisi mi, halkın iradesine boyun eğin ve derhal bu Anayasa değişikliği macerasından geri dönün.

Dost düşman şunu iyi bilsin: TKP halkın iradesini güçlendirmek için meşru mücadele veriyor. Bu mücadele, para babalarına, emperyalist işgal ve savaşlara, Sorosçu müdahalelere ve halk düşmanı gericiliğe karşı.

Yarıdan itibaren her yerde, işyerlerinde, mahallelerde, okullarda Başkanlığa Karşı Halk Komiteleri kurulması için çağrı yapıyor, Halk Komiteleri'ni örgütleyiyoruz.

**Biliyoruz ki HALK HAYIR DEMEYE DEVAM EDİYOR HÂLÂ.
Ve bu halk size boyun eğmez.**

**BAŞKANLIĞA KARŞI
HALK KOMİTELERİ**

www.halkkomiteleri.org

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

iletisim@tkp.org.tr

tkp.org.tr

[TurkiyeKomunistPartisi](https://www.facebook.com/TurkiyeKomunistPartisi)

[tkpninesi](https://www.instagram.com/tkpninesi)